11 EYLÜL 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aysan:
"Hafif sanayi dallarında çalışan KİT'ler anonim şirketler haline getirilmelidir"
2.Sayfada

İşçi-Sendika...
4.Sayfada

Tarsus'ta güvenlik kuvvetlerinin yanlı davrandıkları iddia edildi

● Fevzi Çakmak Mahallesi halkı 200 imzalı bir dilekçeyle Tarsus Cumhuriyet Savcılığı'na başvurarak polis baskısının son bulmasını istedi

HABERİ 5. SAYFADA

Mersin ve Siirt'te
KATLİAM!..
10 kişi öldü, 13 kişi de yaralandı

● Mersin Meram Sineması önünde bilet almak için sırada bekleyen yurtaşlara yaylım ateşi açan faşistler 4 kişiyi öldürdüler, 9 kişiyi de yaraladılar.

● Mersin'deki katliamda, olay yerine 1 saat geç gelen komiserin "Telsizleri bozulduğu için geciktiklerini" öne sürmesi, bazı polislerce kuşku ve hayretle karşılandı.

● Siirt'in Batman İlçesi'ne bağlı Suçeker Köyü'ndeki bir eve gönderilen yiyecek çuvalına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu üçü çocuk 6 kişi öldü.

● Siirt'teki katliamda ağır yaralanan iki yurttaş Batman Sosyal Sigortalar Hastanesi'ne kaldırılırken, yiyecek çuvalının Mardin'in Midyat İlçesi'nden gönderildiği belirlendi.

● Ankara, Gaziantep, Eskişehir ve Malatya'da Sağ görüşlü 5 kişi öldürüldü

● Erzincan'da Vali Konağı'na bomba koymak isteyen iki ÜYD'li yakalandı.

● Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Şakir Derkut serbest bırakıldı.

HABERİ 5. SAYFADA

FİYATI, TADINDAN EKŞİ

Bir limon 15 Lira

● Narenciye yetiştiren ülkelerin başında olmamıza karşın limonun 15 liraya fırlamasına alan da satan da şaştı.

● Pahalılığın alıp yürüdüğünü belirten yurttaşlar, "Bu hükümet çorbamızı da zehir etti, hiç bir şeyin yanına yaklaşamaz olduk" diyor

HABER MERKEZİ

Bakkal ve manavlarda limonun tanesi 15, kilosu ise 150 liraya satılıyor. Taze yatak limonun 100 lira olmasını hayretle karşıladıklarını belirten esnaflar, "Fiyatların yükseleceğini tahmin etmiştik ama bu kadarını da düşünmemiştik. Ülkemiz narenciye yetiştiren ülkelerin

(Devamı 7. Sayfada)

Grup bildirisinde "31'lerin açıklamalarına yanıt niteliği taşıyan" bölümler bulunması üzerine

CHP Grubunda tartışmalar sert geçti

● Grup bildirisinden sözkonusu bölümlerin çıkarılmamasını isteyen Sivas Milletvekili Mahmut Özdemir'in konuşması sırasında çıkan tartışmalarda Genel Yönetim Kurulu üyesi Nebil Oktay, Hasan Esat Işık'ın üstüne yürüyerek "Seni köpek" diye bağırdı.

● Tartışmalar sırasında Ecevit'in güldüğünü öne süren Uşak Senatörü Ahmet Tahtakılıç, "Genel Başkan da gülüyor. Bunda gülünecek ne var? Aslında bu halimize gülmek değil ağlamak lazımdır" dedi.

● CHP Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen "Ülkenin seçim güvenliği şartlarına kavuşturulması"nı istedi.

● MSP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Aksay, "Demirel'in MSP'yi kapatma gayretlerini boşa çıkaracağız" şeklinde konuştu.

ANKARA(DEMOKRAT)

CHP grubunda partinin 57. kuruluş yıldönümü nedeniyle hazırlanan bildiri taslağının okunması sırasında bir bölümünün 31 CHP'li parlamenterin açıklamalarına yanıt niteliğini taşığıdının ileri sürülmesi üzerine tartışmalar çıktı. Daha sonra açıklanan CHP Grup bildirisinde "Partinin sağa doğru kaydığı yolundaki yorumların geçersiz olduğu" görüşü savunuldu.

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Adana İl Başkanı Avukat Hakgüder:

"Adana'daki direnişler haksızlığa karşı doğan tepkidir"

● Sabancı'ya ait işyerlerinde işçilerin direnişi devam ediyor. Sasa'dan çıkarılan işçi sayısı 50 yi buldu

HABERİ 7. SAYFADA

Adana'da bir yurttaş karakolda dövülerek öldürüldü

● Sorgulama sırasında işkence yaptıkları belirlenen bir polis ile iki bekçi tutuklandılar.

● Adana'da bir koyun hırsızlığı olayına karıştığı öne sürülerek gözaltına alınan Mustafa Kabacan adlı yurttaşın, karakol görevlilerince feci şekilde dövülerek öldürüldüğü kesinlik kazandı.

HABERİ 5. SAYFADA

EKMEKLERİNİ YER ALTINDAN ÇIKARANLAR

Türkiye'de madencilik sektöründe ilk defa greve çıkılan işyeri olma gibi bir özelliği de olan Yeniçeltek 1976, 1978 grevlerinden sonra üçüncü grevini yaşıyor. İlki 20, ikincisi 22 gün süren grevlerin üçüncüsü 100. gününü doldurmuş durumda. Grevler her dönemde çevre halkının yaygın desteğini kazanarak sürdürüldü, sürdürülüyor.

Pancar üreticilerinin, esnafın, gençlerin yoğun desteğiyle sürdürülen

Yeni Çeltek grevi 100. gününü doldurdu

● Almanya'da yayınlanan Tageszeitung gazetesi "Yeni Çeltek'te halkın kendi yönetimi" başlıklı yazısında işyerinin işverence kapatılma kararının göstermelik olduğunu, asıl amacın, Türkiye'nin dört bir yanında tezgahlanan "işyerlerinin faşistleştirilmesi" olduğunu yazdı

ANKARA(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikasının örgütlü olduğu Yeni Çeltek Linyit İşletmelerinde çalışan 900 işçinin sürdürdüğü grev 100. gününü doldurdu.

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel hükümetine bir mektup yollayan

Danimarka Sol Sosyalist Partisi Fikri Sönmez'in serbest bırakılmasını istedi

● Sol Sosyalist Parti Parlamento grubunun yolladığı mektupta, Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in tutuklanması, Türkiye'deki demokratik haklara yapılan bir saldırı olarak nitelendirildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Cumhuriyet Başsavcısı Fahrettin Kıyak:

"Ali Yurtaslan'ın itiraflarına ilişkin incelemeler başladı"

● Kıyak, "MHP hakkında Başsavcılığa daha önce intikal etmiş bulunan dosyalarla ilgili çalışmaların ise daha ileri safhalara ulaştığını" açıkladı.

HABERİ 7. SAYFADA

İSO Meclis Başkanı Bodur da faiz kararnamesini eleştirdi

● İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı İbrahim Bodur, faiz oranlarını serbest bırakan kararnamenin, "üretimde ve dışsatımda önce gerilemeye, sonra durmaya yol açacağını" savundu

● Bodur, "isim yapmış, mücadele vermiş, büyük boyutlara ulaşmış sanayiciler için fazla yük doğmayabilir. Fakat ya orta ve küçük işletmeler ne olacaktır? Onlar adına tedirgin olmamak mümkün değil"

HABERİ 3. SAYFADA

Grevler kademeli olarak başlatılacak

5 bin Et Balık Kurumu işçisi 18 işyerinde greve gidiyor

● Mehmet Mıhlacı, "İktidar bir taraftan TİS Koordinasyon Kurulu denetiminde işçi ücretlerinin artışını engellemeye çalışırken, öte yandan düzmece gerekçelerle grev ertelemelerini had safhaya çıkarmaktadır"

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Et Balık Kurumu işyerlerinde 5 bin işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev kararı alındığı öğrenildi.

Gıda-İş Sendikası adına bir açıklama yapan Genel Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Mıhlacı, Et Balık Kurumu'na bağlı 18

(Devamı 7. Sayfada)

Türkiye Bakkallar Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Aslan:

"Türkiye'nin ekonomik durumu ihtilal öncesi Fransa'ya benziyor"

● "Her konuda kazançlı çıkanlar politikacılar, 3-5 vurguncu ile bunları destekleyen Odalardır"

HABERİ 7. SAYFADA

Artvin ve çevresi son yirmi yılın en kurak yazını yaşadı. Hayvanlarının kışlık ihtiyacını temin edemeyen bölge halkı hayvanları yok pahasına satmaya mecbur oldu.

Bölge son yirmi yılın en kurak yazını yaşadı

Artvin'de kuraklık yüzünden hayvanlar yok pahasına satılıyor

HABERİ 7. SAYFADA

Mamak Askeri Cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler

"İdam cezalarına karşı çıkmak bir insanlık görevidir"

HABER MERKEZİ

Ankara Mamak Askeri Cezaevinde bulunan devrimci tutuklu ve hükümlüler idam cezalarının kaldırılmasını istedi. Cezaevinin (F) ve (C) Bloklarında bulunan tutuklu ve hükümlüler aralarında topladıkları 593 imzalı dilekçe ile haklarında idam kararı verilen ve onaylanmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen Necdet Adalı ile Kemal Ergin'in idam cezalarının onaylanmamasını istediler. Tutuklu ve hükümlüler, "idam cezasına karşı çıkmak bir

(Devamı 7. Sayfada)

Türkiye İsveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Narin:

"Üretim artışı DGM'lerin yasalaşmasına bağlıdır"

● Halit Narin: "Devletin güçlendirilmesi için DGM'den başka çözüm yolu öneren varsa söylesin" dedi

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın aylık yayın organı "Tekstil İşveren Dergisi"nin ağustos sayısında Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulması konusunda bir açıklamada bulunan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonları Genel Başkanı Halit Narin, "Ekonomide canlanma buna bağlıdır. Üretim artışı buna bağlıdır" dedi.

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'LİLER CHP'DEKİ FESİHLERİ TARTIŞIYOR

Röportaj: Sevil ÜRGÜN

Yarın Demokrat'ta

AKLA KARA

devlet...

EMİL GALİP SANDALCI

MSP Konya'da miting yapıyor. **"Kudüs'ü kurtarma"** mitingi. Kurtarsın kurtarmasına, ona bir diyeceğimiz yok da, sormazlar mı adama **"devlet terörünün, faşist baskıların altında inim inim inleyen vatandaşlar 'gavur' mu?"** diye. Kudüs'ü kurtarma mitinginin düzenlendiği Konya'da kimi güvenlikçilerden güç alan, faşist baskı ve saldırılar sonucu Konya Selçuk Üniversitesi Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi, Eğitim Enstitüsü, Yabancı Diller Yüksek Okulu, Hayvan Sağlık Okulu ve çeşitli lise ve ortaokullarda iki bini aşkın öğrencinin eğitimleri baltalanmakta, öğretim üyelerine saldırılmakta, öğretmen-işçi ve öğrenciler öldürülmekte, mahalleler saldırıya uğramaktadır. İlgilendiriyor mu bu durum MSP'lileri? Öte yandan Cumhuriyet Başsavcısı Fahrettin Kıyak (Tanrıya şükür... Nihayet adını ve sesini duyduk) Siyasi Partiler Kanunu ve Anayasanın ilgili hükümleri gereği Konya mitingi ile ilgili olarak soruşturma açıyor. Açsın açmasına da ... sormazlar mı adama **"Aydınlık gazetesinde yayınlanan 'Yurtaslan ifşaatı'nın Siyasi Partiler Kanunu ve Anayasa ile hiç mi ilgisi yok?"** diye. Dünya yıkılsa işine gelmeyen haberi yayımlamayan, yayınladığını tanınmaz hale getiren TRT, birden bire Konya mitingini uzun uzun ve ayrıntılarıyla veriyor. Ama her çeşit işkence rezaletine sağır. Bu arada, **"MSP'nin elinden koz kapacam"** diye Ayasofya'nın müzeliğini rafa kaldıran AP iktidarı sıkı Atatürkçü, laik, dinin politikaya karıştırılmasına karşı pozlara giriyor. Savcılar din sömürüsü konusunda büyük bir duyarlılığa kapılıyor da... işledikleri cinayetlerin kurbanlarının cesetleri üzerine İntikamcı-Şeriatçı-bilmemnezıkkımcılar diye yazı bırakan faşist cinayet örgütlerini soruşturmaya olanak bulamıyor. Bazı güvenlik güçleri Akıncılar Derneği'ni arıyor da, ülkücü yuvalarını gerektiğinde anımsıyamıyor. Demirel'in **"Biz devlet için varız"** deyişindeki hikmet bu zâhir.

DÜŞÜNCE ALANI

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aysan

'Hafif sanayi dallarında çalışan KİT'ler anonim şirketler haline getirilmelidir'

- "KİT'lerin zarar etmelerinin en büyük nedeni, bütün hükümetlerin KİT'lere taraftar yerleştirme yarışına girmiş olmalıdır"
- "Endüstriyel demokrasinin yurda getirilmesi çok yararlı olur; ama bunun için bir bedel ödenecektir. KİT'ler bu bedeli ödemeye hazır değillerdir"
- Aysan "Demirel hükümetinin KİT'lerle ilgili uygulamalarında oldukça başarılı" olduğunu belirtti.

7.8 ve 9 Eylül tarihli gazetemizde İTO Başkanı Nuh Kuşçulu ile TÜSİAD Başkanı Ali Koçman'ın KİT'lerle ilgili sorularımıza verdikleri yanıtları yayınlamıştık. Bugün de Prof. Dr.Mustafa Aysan'ın aynı konuyla ilgili görüşlerini yayınlıyoruz.

Istanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde öğretim görevlisi olan Aysan aynı zamanda "Banka ve Ekonomik Yorumlar" dergisinin yazıişleri müdürüdür.

Aşağıda Prof. Dr. Mustafa Aysan'a yönelttiğimiz soruları ve yanıtlarını sunuyoruz.

DEMOKRAT: *Ecevit hükümeti ekonomi politikaları içinde KİT'lere nasıl bir işlev yükleniyordu? Demirel hükümetinin ekonomi politikaları içinde bu işlev nasıl bir farklılık gösteriyor?*

AYSAN: Aslında son 10 yılda bütün hükümetler KİT'lere aynı işlevleri yüklemeye çalışmışlardır. Arada küçük farklar olmakla birlikte aşağıdaki noktalarda bütün hükümetlerin görüşü aynıdır.

a-KİT'ler parti taraftarlarına iş sağlayacaklardır.

b-KİT'ler fazla işsizliği gidermenin bir yolu olarak kullanılacaktır.

c-KİT'ler devletin belli başlı yatırım gerçekleştirme araçlarıdır.

d-KİT'ler halka sosyal yardım sağlayıcı kuruluşlardır, maliyetin altında fiyatlar oldukça yüksek sosyal ödmeler, yüksek taban fiyatları gibi yollardan bu yardımları yaparlar.

Ecevit hükümeti, bunlar yanında KİT'lere "özyönetim" "yönetime katılma" gibi endüstriyel demokrasi örnekleri gösterme işlevi de vermeye çalışmış ama başarılı olamamıştır.

Demirel hükümeti ise yukarıda sayılan işlevlere ek olarak KİT'leri kar amacına yeniden yöneltmeye çalışmaktadır. Başarı konusunda yargı söyleyebilmek için henüz vakit erkendir.

Demirel hükümeti 25 Ocak kararlarıyla daha önceki hükümetlerden farklı olarak KİT ürünlerinin fiyat tesbiti kararlarını KİT Yönetim Kurullarına bırakmıştır. Son PTT zamlarının Başbakan tarafından geri çevrilmesi, bu yararlı uygulamayı aksatmıştır. Önceki hükümetlerden farklı olarak son Demirel hükümetinde KİT'leri pazar ekonomisinin kurallarına uygun ve kar eden kuruluşlar halinde çalıştırma yönünde bir çaba görülmektedir. Bu çabanın başarılı olacağını umuyorum.

DEMOKRAT: *Sizce hangi sektörlerdeki KİT'ler faaliyet alanlarını özel sektöre bırakmalıdır.*

AYSAN: Sigara içki, turistik tesisler, kibrit, hatta çimento ve tekstil gibi hafif sanayi alanlarında çok değerli devlet sermayesini savurgan biçimde kullanmak yersiz bir ekonomi politikası davranışıdır. Devlet sermayesi halk yatırımları için çekici olmayan altyapı ve ağır sanayi dallarında yol gösterici bir rol oynamalıdır. KİT'lerin tamamen özel girişimcilere devri, zamanımızda bilinen sermaye piyasası araçlarıyla, gereksizdir. Hafif sanayi dallarında çalışan KIT işletme ve müesseseleri anonim şirketler biçimine dönüştürülmeli ve hisse senetleri küçük tasarruf sahiplerine satılmalıdır. Bu küçük hisselerin tekeller elinde toplanmasını önleyici yöntemler de uygulanmalıdır. Batı Alman Volkswagen örneğini KİT'lerdeki devlet sermayesini azaltmada etkili bir yönünü sergilemektedir. İlgililer bu örneği inceleyerek yöntemi KİT'lerimize uygulamalıdırlar.

DEMOKRAT: *24 Ocak kararlarından beri hükümetin KİT'lere ilişkin uygulamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Gerçekte ne gibi uygulamalar bekliyorsunuz? Sizin önerileriniz nelerdir?*

AYSAN: Son hükümet KİT'lerle ilgili uygulamalarında oldukça başarılıdır. Özellikle fiyat kararlarının KIT Yönetim Kurullarına bırakılması ve fiyatların enflasyona uygun düzeylere yükseltilmesi, KİT zararlarını ve bu zararların Merkez Bankası ve Devlet Bütçesi üzerindeki yükünü azaltmıştır. Son hükümet, KİT'lere personel alımının durdurulması, Yönetim Kurullarına ve KİT'lere taraftar tayinleri ve PTT zamlarının durdurulması konularında başarısız uygulamalar yapmıştır. Gelecek yıllarda KİT yöneticileri, bağımsızlıklarına kavuşturuldukları ölçüde başarı sağlayabileceklerdir. KİT'ler pazar ekonomisi kurallarına göre kendi yöneticileri tarafından, politik müdahalelerden uzaklaştırılmalıdır. Son hükümet bu yönde önemli ve yararlı adımlar atmıştır. Ama KİT sistemimiz henüz yukarıda belirtilen ilkelere göre tam anlamıyla işler hale getirilememiştir. İşletmeleri iyileştirme (karlı ve verimli hale getirme) açısından hiç bir yöntem, politik partilerin baskısından uzak iyi yöneticinin ileri işletmecilik yöntemleriyle çalışmasını sağlamak kadar başarılı olamaz.

DEMOKRAT: *KİT'lerin sürekli zarar etmelerinin nedenleri nelerdir? Bunu önlemek için neler yapılabilir KİT'lerin zarar etmelerini önlemek için önerilen işçilerin daha fazla sorumluluk almalarını sağlamaya ve böylece daha etkin ve verimli bir çalışma düzeni yaratmaya yönelik olduğu belirtilen CHP'nin "yönetime katılma" formülünü nasıl değerlendiriyorsunuz? Böylesi bir yaklaşımın aynı zamanda daha demokratik bir ortam yaratacağı da öne sürülüyor. Bu konudakigörüşleriniz nelerdir?*

AYSAN: KİT'lerin sürekli zarar etmelerinin en büyük nedeni, bütün hükümetlerin KİT'lere taraftar yerleştirme yarışına girmiş olmalarıdır. Hükümetler, bir yandan çok sayıda personeli KİT'lerde çalıştırırken, öte yandan KİT fiyatlarını yükseltmemekte direnmişlerdir. Dört nala enflasyon bütün maliyetleri yükseltirken, 2,5-3 yıllık sürelerle fiyatları değiştirilmeyen bir işletmenin zarar etmemesine şaşmak gerekir.

"Yönetime katılma" KİT zararlarını önlemenin bir yolu değildir. "Yönetime katılma" büyük özel kesim işletmelerinin, işçileri ve işletmenin yöneticileri ve sahipleri dışındaki diğer ilgilileri yönetim ve denetim işlevine katmalarını sağlamak üzere kapitalist ülkelerde gelişmiş bir "endüstriyel demokrasi yöntemidir. En ileri yöntemleri, Batı Almanya'da vardır. İstendiği takdirde oradan alınacak örnekle ülkemizde uygulanabilir.

Ama yönetime katılma, işletmelerde maliyeti yükseltici (azaltıcı değil) yönde etki yapan bir sosyal yöntemdir. Endüstriyel demokrasinin toplumda huzuru sağlamak açısından yararlı olacağını düşünen kapitalist ekonomi hükümetleri, işletmelerin bu sosyal maliyete katlanmasını kanunla zorunlu hale getirmişlerdir. "Yönetime katılma" yöntemlerinin KİT zararlarını önleme açısından yararlı olacağını beklemek, çok hatalıdır. Endüstriyel demokrasinin yurda getirilmesi çok yararlı olur; ama bunun için bir bedel ödenecektir. KİT'ler henüz bu bedeli ödemeye hazır değillerdir.

YARADANA SIĞINIP

ŞEREF TRİBÜNÜ

Can YÜCEL

Petrol-İş Sendikası Genel Kurulu'nda geçen gün bir konuşma yapan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, siyasi partileri ve politikacıları sahada maç yapan takımlara, halkı da maçı seyreden tribündeki seyircilere benzeterek, *'Sahada oynanan tatsız, kanlı, çirkin maç, seyircileri tuttukları takıma bile kızar hale getirmiştir. Toplum tribünde seyirci, partiler sahada oyuncu olursa demokrasi giderek yozlaşır. Petrol-İş Kongresi'ne tribündeki işçileri sahaya çağırmak için geldim,''* demiş.

Ecevit'in bu muhayyel çağrıyla ne gibi bir eylem biçimi önerdiğini anlamakta güçlük çektik. Çünki *"Polonya'dakine benzer"* bir yöntem ileri sürmüyor. *"Türkiye'de yasalarla sağlanmış geniş sendikal haklar var,"* diyor. *"Bu haklara kasteden hükümet, işçilere meydan okuyor, ve işçileri birbirine düşürme politikası ile, işverenler adına sınıf savaşı ilan ediyor."* buyuruyor. *"Türk İşçisi haklarına sahip çıkmak için birleşmelidir."* sloganını atıyor. *"Dünya İşçileri Birleşin!"* dese ne yazar ki!...Biliyoruz yirmi aylık saltanatında, ücret dondurumu Kolpasına, Konfederasyonlar arasında çevirdiği fırıldakları! Fehmi Işıklar'ın *"Biz tribünde değiliz, olmayacağız. Ama dostlarımız bize sarı kart göstermesinler!"* deyişi boşuna değil elbet. Ne sarı kartı! Ecevit iktidarı, IMF reçeteleri üzre, toplu sözleşme hakkını karantinaya alacaktı nerdeyse! Hem işçi de armut devşirmiyor, ya da tribünde kabak çekirdeği yemiyor şu sıra 50.000 işçi grevde. 147.000 işçinin grevi de erteleme buzdolabına kaldırılmış durumda. Grevden öte bir eylem biçimi mi öneriyor yoksa Ecevit? Genel Grev filan gibi mi meselâ! Yooo! Öyle şey mi olur hiç! Yoksa kitle hareketleri mi salık veriyor? Faşist kurşunlarıyla kalbura dönmüş milletvekilleri için 1200 kişilik resmi cenaze törenleri düzenleterek mi? Hem belki de Kemal Türkler'in cenazesine katılmayışı da İşçi Direnişi'ne verdiği önemi gösteren bir kanıttır, ha?...*"Politikacılar sahada tatsız, kanlı ve çirkin bir maç"* yapıyorlarmış!..Ben öyle sıradan politikacıların da sahada bir halt ettiklerini sanmıyorum. O tatsız, kanlı ve çirkin oyun, asıl şeref tribününde, yüksek düzeyde oynanıyor... Halk seyirci olmaktan çıkıp, sahaya inip, asılacakmış maça! Futbol maçına yani! Kodamanlarımızın halâ ayak takımı gözüyle görmekten halâs olamadıkları halk, ayak topuna başlayacak! Ama onun da bir kuralı vardır. Milyonlarca kişiyi götiçi kadar bir alana döktüğünde ona futbol değil, kör döğüşü derler!...E, Sayın Ecevit, sanki sen kendi partinde, kendi gurubunda kendi partililerini, kendi arkadaşlarını seyirci olmaktan kurtardın da, sıra halk kitlelerine geldi, değil mi, sanki!...Arkana dönüp de bir baksana Belediyelerine! Genel Merkezi'nin ilgisizliğinden, hattâ husumetinden batakta debelenip duruyor biçâreler!...Halk kitleleriyle ilişkiye niyetliysen gerçekten, öyle kof çağrıları bırak! Geçim sıkıntısından, faşist zulmünden, zabıta baskısından inim inim inleyen yurttaşlarına önayak ol!...Sen in birkez sahaya şeref tribününden!

Halikarnas Balıkçısı *"Şerefe"* kadeh kaldırılınca masada, *"Geç şerefi!"* demiş. *"Sağlığımıza kaldıralım kadehi!"* Sen de *"Sağlığımıza, Solluğumuza!"* eylem...parlatabiliyor musun, ona bak! Öbür türlü ayak oyunlarını bırak!....

Nizamettn ORHANGAZİ

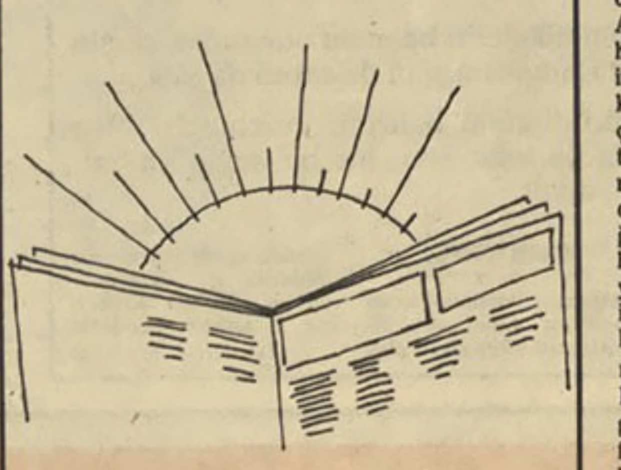
İstanbul Gültepe'de halk düşmanı faşistler tarafından katledildi.

Anısı yaşıyor.

ABİLERİ

HALKIN DİLİNDEN

Bir gün daha

Gündoğduğunda
İşçiler sökün ettiler şehirlere
vardiya vardiya

(kiminin kasketi başında hala)
(günaydın"/"bir gazete versene usta")
daha erkenden hava
(sayfiyelere)
bunaltıcı bir sıcağı bağışlıyor
(tulumlar çoktan giyilmiş/yağlı)
indirilen şalterlerde
yeni (ve emek-yabancı)
bir gün daha başlıyordu (işte)
daha derin içilen
(ayaküstü/alelacele)
o sıcacık çayın
ve ilk sigaranın
zeytin-ekmek ardındaki
(o muazzam) tadı
duruyordu damaklarda

birazdan
ter-toz-yağ-duman
(ve acı bafra)
prese kaptırılmış bir parmak çığlığıyla
ciğerlere yayılacaktı,
bir türkü tuturulacaktı birlikte,
çimdik atılacaktı
(ardniyetsiz/öyle iş olsun diye/ inadına)
tezgah başında
yerlifilim düşleri kuran
çingene kızlara.
(aldırma/grev başlıyordu iki gün sonra/
halaylarla)

günbatımında
işçiler dönerken kondularına
(yoksa...yıkılmışlar mıydı?)
çaydanlıklar sürülüyordu ocaklara
ve otobüsler
(bir günbitimi/ay henüz görünürde yok
/ve tıklım tıklım bir yük altında)
tırmanıyordu yokuşu ağırcana
düzlüğe doğru
ve soluk soluğa...

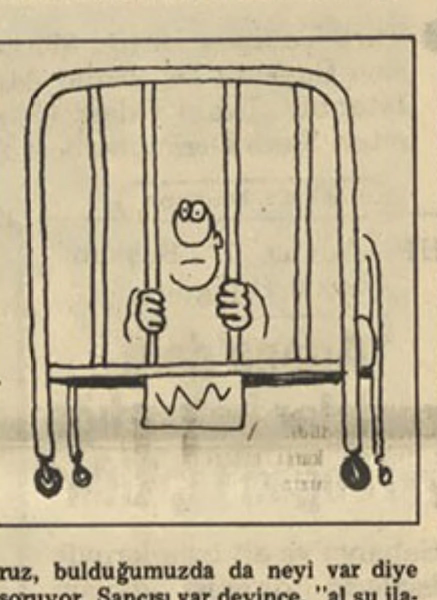
2 Eylül 1980, İstanbul

İzzet Hakanoğlu

HEYBELİADA HASTA HAPİSHANESİ

Sizlere Heybeliada Sanatoryumundan sesleniyoruz ve buradaki hastaların durumunu anlatmak istiyoruz. Bizler Anadolunun çeşitli yörelerinden gelen hastalarız. Ailelerimizle haberleşme imkanımız yok. İdarenin telefonunu kullanmak yasak! Telefona mikrop geçermiş. Ama imtiyazlı hastaları görüştürüyorlar. İstanbul'dan gelen hastaların bile görüşmeleri olanaksız. Bir aydır umumi telefon bozuk. Jeton deliğine yabancı madde atılmış, idarenin haberi olduğu halde ilgilenip yaptırmıyor, Ziyaretçilerimizde gelip gitmese, iyice mahsur kalacağız gibi. Burası ne hastaneye benzetilir, ne hapishaneye nede tımarhaneye. Hepsi karma olmuş. Hastaların morali her an bozuk. Çocuk gibi azarlanmak burada, önüne ekmeği fırlatır gibi bırakanlar burada, hastaya bağırıp seni cezalandırırım- tokatlarım diyen aşçılar burada. Kısaca gelen hastayı daha da hasta yapacak, sinirlerini bozacak davranışların hepsi burada mevcut.

Biz hastaları temizliğe teşvik etmeleri ve de ikaz etmeleri gerekirken, nöbetçi ve görevli hemşireler yalnızca, "ayakta dolaşmayın, istirahat edin "yemek yerken," konuşmayın, gülmeyin, bakmayın" gibi sözlerle hastaların sinirlerini bozmaktalar. Defalarca uyarımız ve şikayetimize rağmen hiç bir sonuç alamadık. Yemek tabaklarını sıcak sudan geçirdikten sonra tekrar yemek koyuyorlar. Kaselerin içi sigara içenlerin dişinin pası gibi pas tutmuş. Karavanalar musluğun yanında yerde ve üstü açık bir vaziyette. İçine neler girer düşünün. Karavanaların içi dışı gibi kapkara. Uzun süreden beri kaplar kalay görmemiş. Hastaların çoğu ücretsiz olduğundan atılma korkusuyla şikayet edemiyorlar. Lavaboların, kurnaların kimi kırık, tuvaletler küvete bağlanmış, temizlik yok. Doğru dürüst sıcak-soğuk su akmıyor. Çöp bidonları üzeri açık vaziyette tuvaletlerde ve sinek kaynıyor. O sinekler odalarımıza giriyor. Kediler odalarımıza rahatça girip dolaşıyor, geceleri koridorlardaki kedilerin bağırtısından ürkerek uyanıyoruz. Katta hemşire yok, bir hasta ağırlaştığında hemşire arıyoruz, bulduğumuzda da neyi var diye soruyor. Sancısı var deyince, "al şu ilacı götür içsin" diyor ve başından def ediyor.

Bizler biliyoruzki bu tür sorunlar, bu sömürü ve baskı düzeni devam ettikçe sık sık karşımıza çıkacaktır. Heybeliada hastanesinin sadece adı var. Gelin, görün, dinleyin, sizlerde anlayacaksınız buranın nasıl bir yer olduğunu

Heybeliada Sanatoryumu
Kadınlar Koğuşundan bir grup hasta

Sorunlarımız hepimizin sorunlarıdır

Biz Kocamustafapaşa halkı olarak var olan sorunlardan şu sorunumuzu siz Halkın Gazetesi Demokrat'a sunuyoruz.

"Biz K.M.Paşa Alper Sokağı halkı evlerimizde içecek suyumuz haftada bir defa akıyor. Veya hiç akmıyor. Mahallemizde çeşmemizde var fakat hiç bir işe yaramıyor. Çünkü aynı şey bu çeşme için de geçerli, yani buraya da su gelmiyor. İçecek suyumuzu oldukça uzaklardan almaya gidiyoruz. Bu da bizler için bir hayli zor oluyor. Evlerimizde artık iyice kap kacağımız birikti. Her an kötü hastalıklarla karşı karşıyayız. Buradaki evler pislikten geçilmiyor. Çocuklarımız, kardeşlerimiz, analarımız babalarımız kısacası tüm halk ölümle pençeleşiyor.

Su sorunumuzu altı ay kadar önce Sular İdaresi'nde yetkililere bildirmiştik. Fakat aradan altı ay geçmesine rağmen hala buraya kimse gönderilmedi. Bu ne biçim anlayıştır soruyoruz sayın hükümete? Burada bir kanalizasyon patlamış, patladığını bildikleri halde kimse gelmiyor yani sizin anlayacağınız bizler burada açıktan açığa ölüme terkediliyoruz. Durumu biliyorlar ama hala gelmiyorlar, gelmemelerinin nedeni sadece adamlarının yetersizliğiymiş. Peki ama bu adam yetersizliği altı aydır devam mı ediyor. Sorarız sizlere belediyesiyle hükümetiyle bu devlet ayakta diyorsunuz bu hükümet böyle mi ayakta duruyor. İnsanlarımız hastalıktan kırılıyor, tabiki bunlar Sayın Demirel'in umrunda mı, umrunda değil tabii umrunda olsa böyle mi davranılırdı. Neylesin halkın sorunlarını Sayın Demirel kendisinin keyfi yerinde yeter ona. Sayın Demirelgenel seçimlerde birde halktan oy istiyor ne yüzle oy istiyor sorarız ona hangi yüzle oy istiyor. Oy istemeyi hak etmiş midir, kesinlikle hayır. Şuraya bakın sadece bizim mahallede değil tüm her yerde bu sıkıntılar geçerli birde kalkmış halktan oy istiyor. Artık senin bizlerden oy istemeye hiç bir hakkın yok. Yeter artık halkı kandırdığın yeter artık halkı bu kadar sömürdüğün, yeter artık!

K.M. PAŞA'DAN
ALİ.. A ....

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

11 EYLÜL

1978 NIZAMETTİN ORHANGAZİ İstanbul Gültepe'de faşistler tarafından pusu kurularak katledildi.

1979 Prof. Dr. FİKRET ÜNSAL: Çukurova Üniversitesi Rektör Yardımcısı Fikret Ünsal otomobilinin içinde faşistler tarafından vurularak katledildi

İBRAHİM BERBEROĞLU: Ankara'da Evliya Çelebi Mahallesinde faşistlerin saldırısına uğrayan devrimci İbrahim Berberoğlu kaldırıldığı hastanede öldü.

ERHAN ESKİÇARIK: Rize'nin Ardeşen ilçesinde Konya'da ilkokul öğretmenliği yapan Erhan Eskiçarık faşistlerce vurularak öldürüldü.

Son on yılda yapılan en geniş boyutlu harekât

Varşova Paktı manevraları sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Son on yılın en büyük boyutlu Varşova Paktı manevrası olarak nitelendirilen, "Silahların Arkadaşlığı 80" manevrası sürüyor. Pazartesi günü başlayan manevralara Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Çekoslavakya, Doğu Almanya, Macaristan, Polonya ve Romanya katılıyor.

Manevralara katılan asker sayısının 40 bin olduğunu bildiren yetkili kaynaklar, manevralar sırasında yeni geliştirilmiş birçok silahın da deneneceğini belirttiler. Bu arada Sovyetler Birliği'nin, şu anda sürmekte olan manevralara da yeni uçaksavar ve tanksavarlarla katıldığı haber verildi.

Manevralara ilişkin bir yorum yapan Sovyet Resmi Haber Ajansı TASS, Doğu Almanya'da başlayan manevraların, pakt ordularının sosyalist kazanımları koruma yolundaki kararlılıklarını simgelediğini belirtti.

- "Anvil Express" olarak adlandırılan Trakya Tatbikatı sırasında Türkiye'ye yönelebilecek bir saldırı karşısında, F.Almanya'daki NATO birliklerinin Türkiye'ye getirilmesi ve I.Ordu ile eşgüdüm içine sokulması denenecek.

NATO tarafından yapılan ortak tatbikatlar, hayali bir düşmana ve saldırıya karşı üye ülkelerin ortak tavır alabilmesinin provası niteliğini taşıyor ve paktın bir gövde gösterisi olarak gerçekleştiriliyor.

11 Eylül - 6 Ekim tarihleri arasında yapılacak olan

NATO Trakya tatbikatı bugün başlıyor

ANKARA (ANKA)

"Anvil Express" olarak adlandırılan ve Türkiye'nin Trakya bölgesinde gerçekleştirilecek olan 1980 NATO tatbikatı, bugün başlıyor. Bu amaçla 3000 kişilik tam teçhizatlı birlikler, Selanik üzerinden Trakya bölgesine geliyor. Tatbikat, 11-Eylül-6 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Tatbikat, hayali bir Bulgaristan saldırısını karşılama biçiminde sürdürülecek.

"Anvil Express" harp oyunu için tam teçhizatlı 3 bin kişilik NATO kuvvetinin Türkiye'ye indirilmesinin daha önce belirlenmiş bir senaryonun gereği olduğunu bildiren NATO askeri yetkilileri, Türkiye'nin Bulgaristan üzerinden veya Sovyetler Birliği'nin Trakya'ya çıkartma yapması yoluyla bir saldırıya uğraması karşısında Federal Almanya'da üslenmiş "Akdeniz Çevik Kuvveti"ne mensup üç bin askerin en kısa sürede savaş bölgesine iletilmesini ve buradaki Türkiye 1. Ordusu ile birleşmesinin birkez daha deneneceğini söylediler.

57 milimetre ile 120 milimetrelik toplardan, hafif piyade silahlarına kadar tam teçhizatlı Alman, İngiliz, Belçika, İtalyan ve Amerikan askerleri, NATO Güney Akdeniz Karargahı "Isaceur"un hareket komutası altında C-130, C-160, C-142 ve C-5 nakliye uçakları ile paraşütle Trakya'ya indirilecek. Tatbikata, 140 NATO nakliye uçağı ile F-15, F-14, ve RF 104 uçaklarından kurulu 23 savaş uçağı katılacak. Türkiye tarafından kullanılacak asker ve silah sayısı konusunda ise henüz bilgi verilmedi.

Tatbikatın ana amacının Türkiye'de meydana gelecek bir gerilim anında Federal Almanya'daki güçleri istenilen anda ve istenilen yere indirmek konusunda ortaya çıkabilecek aksaklıkları asgari düzeye indirmek olduğunu söyleyen NATO yetkilileri, tatbikatın "savaşçı" değil; "caydırıcı" nitelikte olacağını savundular, Türkiye'nin NATO ile ilişkilerini geliştirmesi ve dayanışmasını pekiştirmesi sonucunu yaratacağını ileri sürdüler.

NATO çevrelerinden edinilen bilgilere göre "Akdeniz Çevik Kuvveti"nin ikinci tatbikatı ise Güney Doğu Anadolu bölgesinde yapılacak.

Dört takviyeli tabur ve destek birliklerinden oluşacak üç bin asker, 19 Eylül'de tamamlanacak olan indirme işleminden sonra, 6 Ekim'e kadar "Düşman birliklerine" karşı Türk askerleriyle eşgüdüm tatbikatı yapacaklar.

NATO Kuvvetleri Komutanı Rogers:

"NATO manevralarına daha çok asker katılıyor,,

DIŞ HABERLER SERVİSİ

NATO Sonbahar manevralarının resmi açılışı, NATO Kuvvetleri Komutanı Bernard Rogers tarafından yapıldı. Rogers, NATO tarihinin en büyük manevralarından biri olarak nitelediği 1980 NATO Sonbahar Manevralarının Kasım ayı başlarına kadar süreceğini ve yaklaşık 300 bin askeri kapsayacağını söyledi. NATO Kuvvetleri Komutanı, ayrıca, Doğu Bloku ülkelerinin, askeri açıdan NATO'dan daha ilerde olduğunu ileri sürdü.

Manevralara katılmak için altı NATO ülkesinden Guetersloh'taki İngiliz hava üssüne gelen askerleri, NATO Genel Sekreteri Joseph Luns ve Federal Almanya Savunma Bakanı Hans Apel ile birlikte karşılayan Rogers, yaptığı konuşmada, "Doğunun artan tehditleri karşısında bu tür manevralar gereklidir" şeklinde konuştu. NATO Kuvvetleri Komutanı ayrıca, manevraların bir "öğrenme manevrası" olduğunu savunarak, bunun bir güç gösterisi olarak değerlendirilmemesini istedi.

Manevraları izlemek üzere gelen gazatecilere bir brifing veren NATO Komutanı, Doğu'nun askeri açıdan Batıdan daha ilerde olduğunu savunarak, 15 NATO üyesi ülkenin askeri harcamalarının yüzde üç oranında artırılmasının bu farkı kapatmaya yetmeyeceğini ileri sürdü.

"NATO her yıl güçleniyor" diyen Rogers, "Ancak Varşova Paktı daha hızlı güçleniyor" şeklinde konuştu.

Öte yandan NATO yetkilileri, Güney Norveç'ten Türkiye'ye kadar geniş bir NATO bölgesini kapsayan manevraların, manevraya katılan asker açısından, yapılmakta olan Varşova Paktı manevralarından beş kez daha büyükolduğunu söyledi.

ULUSLARARASI BASIN ENSTİTÜSÜNE GÖRE GÜNEY KORE'DE GAZETECİLERİN YARIYA YAKINI TUTUKLANDI YA DA ÖLDÜRÜLDÜ

HELSİNKİ(ANKA)

Uluslararası Basın Enstitüsü Başkanı Peter Galliner, G.Kore'deki gazetecilerin yüzde 30'unun öldürüldüğünü, hapse atıldığını ya da işlerinden kovulduklarını açıkladı.

Helsinki'de yaptığı konuşmada, Peter Galliner, Güney Kore'deki askeri hükümetin basın üzerindeki baskılarını kınadı. Galliner tüm dünyadaki gazetecilerden tek tek Güney Kore'de basın üstünde uygulanan baskıyı kınamalarını istedi. Ayrıca Bolivya, İspanya, Guatemala, Arjantin ve G.Afrika'da basın üzerinde büyük baskılar olduğunu bildirdi.

Çin'de Ulusal Halk Kongresi Partiden bağımsızlaşıyor

PEKİN (AJANSLAR)

Çin'de son Ulusal Halk Kongresi sırasında alınan kararlara göre uygulamaya konan yasalarla, Ulusal Halk Kongresi'nin partiden bağımsız bir kurum haline gelmeleri kesinlik kazandı. Çin Ulusal Halk Kongresi temsilcileri son yaptıkları açıklamada Komünist Partisi'nin aracı olmaktan çıkıp bağımsız bir devlet gücü olmak istediklerini belirtti.

Çin'de daha önce de parti ve hükümet arasındaki ilişkinin bağımsız hale getirilmesi kararlaştırılmış ve bu nedenle parti genel sekreterliği ve hükümet başkanlığı görevlerinin ayrı kişilerde toplanmasına karar verilmişti.

38 yaşında bir parlamento üyesi olan Chen Haosu'nun parlamentonun yetki ve görevlerini açıkça belirleyecek, üyelerin görev sürelerini, görevlerini tam olarak saptayacak bir öneriyi yetkililere sunduğunu belirtti. Bu öneri içinde ekonomi, savunma,dışişleri, kültür ve diğer sorunlar ile ilgilenecek etkin özel komisyonlar kurulması konusunun da yer aldığı açıklandı.

Öte yandan Çin Ulusal Halk Kongresi Başbakan Yardımcısı Deng Siao Ping ile diğer beş başbakan yardımcısının da istifalarını kabul ederek, Ziyang'ın başbakanlığını onayladı.

Dışişleri Bakanlığı yetkilileri FKÖ Özel Temsilcisiyle görüşmekten kaçındı

ANKARA (ANKA)

Hafta başında Ankara'ya gelen Filistin Kurtuluş Örgütü Siyasi Büro Asya Bölümü Başkanı Ebu Vael'in Ankara'da Dışişleri Bakanlığı'nda kabul edecek kimsenin bulunmadığı bildiriliyor.

Edinilen bilgiye göre, FKÖ Lideri Yaser Arafat'ın özel temsilcisi olarak Ankara'ya gelen ve Türk hükümetine Arafat'tan bir mesaj getiren Ebu Vael Ankara'da kaldığı süre içerisinde Dışişleri Bakanlığı'ndan kimse ile görüşemedi. Yaser Arafat'ın Ebu Vael eliyle Türk hükümetine gönderdiği mesajda Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini kesmesini istediği öne sürülüyor.

FKÖ Siyasi Büro Asya Bölümü Şefi Ebu Vael Ankara'da hiç bir Dışişleri yetkilisi ile görüşemeden dün Pakistan'a hareket etti.

Öğrenildiğine göre, Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, Erkmen'in düşürülmesinden sonra yerine vekalet eden Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'un işlerinin çokluğu ve Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri İlter Türkmen'in Kıbrıs'ta olması nedeni ile Ebu Vael ile görüşme olanağı bulunamadığını öne sürüyorlar.

Öte yandan Ankara'daki FKÖ Bürosu yetkilileri Ebu Vael'in ziyaretinin "Siyasi bir amacı olmadığını tamamen özel olduğunu" söyledi.

Suriye ve Libya'nın birleştikleri açıklandı

ŞAM(ANKA-DPA)

Suriye ile Libya'nın tek bir devlet halinde birleştiği açıklandı.

Suriye'de Devlet Başkanı Hafız Esad'ın imzasıyla yayınlanan bir bildiride kurulacak yeni devletle ilgili olarak altı madde sıralandı. Buna göre, iki ülkede de egemenlik hakkına sahip olacak tek bir devlet kurulacak. Her iki ülke de de tam yetkili olacak bu devletin uluslararası alanda tek bir devlet gibi muamele göreceği ve iki ülkedeki liderlerin bir "devrimci liderlik" içinde birleşecekleri kaydedildi. İki ülkedeki "Birleştirilmiş devrimci liderlerin" bir ay içerisinde toplanarak bu kararları uygulamaya koyacakları belirtildi. Açıklamada ayrıca kurulacak devletin tek bir yasama ve yürütme organı olacağı da belirtildi.

Bilindiği gibi Suriye ile Libya arasındaki birleşme çalışmaları Eylül ayının başında başlamıştı.

EKONOMİ

Bankalı ve bankasız sanayiciler arasındaki çatışma sürüyor

İSO Meclis Başkanı Bodur da faiz kararnamesini eleştirdi

- İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı İbrahim Bodur, faiz oranlarını serbest bırakan kararnamenin, "Üretimde ve dışsatımda önce gerilemeye, sonra durmaya yol açacağını" savundu.
- Bodur, "İsim yapmış, mücadele vermiş, büyük boyutlara ulaşmış sanayiciler için fazla yük doğmayabilir, ancak orta ve küçük işletmeler için tedirgin olmamak mümkün değildir" dedi.
- İSO'nun son yayınlarının, "eleştirilerin sadece faiz oranlarına değil, bizzat bankacılık sisteminin yapısına yönelik olduğunu ve bu yapının değiştirilmesinin talep edildiğini" ortaya koyduğu vurgulanıyor.

EKONOMİ SERVİSİ

Özellikle İstanbul Sanayi Odası'nda örgütlenen bankasız sanayicilerle bankalara egemen olan holdingler arasındaki mücadelenin şiddetlenerek sürdüğü gözleniyor.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz ay İSO tarafından yayınlanan "Bankacılık Sistemi - Kredi Düzeni ve Sermaye Piyasasına İlişkin Görüş ve Öneriler" adlı raporda, banka sistemi ağır bir şekilde eleştirilmişti. Bankaların birkaç holding ve aile grubunun egemenliğinde olduğu vurgulanan raporda, "radikal düzenlemelere gidilmesi" talep edilmişti. Binlerce sanayicinin örgütlü olduğu İSO'nun böyle bir rapor yayınlaması, aynı zamanda özellikle bankasız küçük ve orta sanayicilerin tekelleşmeyi hızlandıran "IMF-Özal" politikalarına karşı tepkileri olarak yorumlanmıştı.

Son olarak İSO'nun yayın organı "İstanbul Sanayi Odası Dergisi"nde Meclis Başkanı İbrahim Bodur tarafından kaleme alınan bir makalede, faiz oranlarını serbest bırakan "Faiz Kararnamesi" eleştirilerek, bunun "üretimde ve dışsatımda önce gerilemeye sonra durmaya yol açacağı" savunuldu.

Kararname ile ilgili yaklaşımların ilk anda "olumlu" olduğu, daha sonra böyle aşırı iyimserlikle değerlendirenlerin "[illegible] bir dil kullanma yoluna gittikleri" belirtilen yazıda, böylesi yaklaşımlarda "üretim-yatırım" konusunun gözlem dışı bırakıldığı belirtiliyor. Makalede daha sonra "kararnamenin'üretim-yatırım' merceğinde ters görüntü verdiği" belirtilerek şu görüşlere yer veriliyor :

"Türkiye'de öyle işletmeler vardır ki, sanayi maliyeti ya da onun altında fiyatla dışsatım yapabilmektedir. Bir miktar malı da üstüne kar ekleyerek iç piyasaya veren ve böylece ayakta durma fırsatını bulan bu tür kuruluşların maliyetine yüzde 15-20 dolayında bir faiz girdisi eklenmeyecek midir? Sonuçta ortaya çıkan tablo, böyle bir işletmenin tasfiyesi anlamına gelmez mi? İşletmelerin kapanması, işsizliği arttırmayacak mı? Sosyal patlamaların nasıl engelleneceği düşünülmüş müdür?"

"BU NASIL HESAP?"

Yazının "Bu nasıl hesap?" başlığı taşıyan bölümünde ise, kararnamenin üretimde ve dışsatımda önce gerilemeye sonra durmaya yol açacağı öne sürülerek şöyle denildi :

"Sonuçta isim yapmış, mücadele vermiş, büyük boyutlara ulaşmış sanayiciler için fazla yük doğmayabilir. Fakat ya küçük işletmeler ne olacaktır? Onlar adına tedirgin olmamak mümkün değildir."

SORUN SADECE FAİZ SORUNU MU?

Tartışmaların genel olarak 25 Ocak kararlarından beri geçen aya kadar izlenen "sıkı para-kredi politikası" çerçevesinde sürmesine, ve eleştirilerin bu politika ve bunun bir parçası olan faiz kararnamesine yöneltilmesine rağmen gözlemciler sorunun sadece geçici bir politikayı veya faiz oranlarının eleştirmek sorunu olmadığı şeklindeki kanının güçlendiğini belirtiyorlar. Başbakan Demirel'in Ağustos ayı sonlarında "Eğer üretimi aksatırsa, faiz kararında düzeltme yaparız" dediğini hatırlatan gözlemciler şunları söylediler :

"İSO'da örgütlenen bankasız sanayiciler, bu konulardaki eleştirilerini uzun süredir açıklamaktadırlar.

İSO tarafından yayınlanan bankacılık sistemi raporu, eleştirilerin sadece faiz oranlarıyla ilgili olmadığını ortaya koymaktadır. Orada eleştirilen bizzat bankacılık sisteminin oligopolcu (tekel benzeri) yapısı, holdinglerin bankalar sistemi üzerinde kurduğu hakimiyettir. Önerilen 'radikal önlemler' ise, bizzat bu yapıyı değiştirmeye yöneliktir. Dolayısıyla faiz oranlarında yapılacak muhtemel değişikliklerin bankasız sanayicileri doyurması beklenmemelidir."

BANKACILIK RAPORUNDAKİ TALEPLER

İSO tarafından yayınlanan "Bankacılık sistemi kredi düzeni ve Sermaye Piyasasına İlişkin Görüş ve Öneriler" adlı raporda, holding ve aile gruplarının bankalar üzerindeki egemenliğine son verilmesi talep edilerek şu görüşlere yer verilmişti :

– "Yeni banka kurulmasına izin verilmesi,

– Teşvik edilen sektörlere verilen kredilerin maliyetinin düşürülmesi,

– Banka kredilerinin belirli firmaların elinde yoğunlaşmasını önleyecek şekilde kontrolü,

– Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası denetiminin arttırılması"

Söz konusu talepler, yine İSO dergisinde yer alan Dr. Öztin Akgüç imzalı ve "Kredi Düzeni ve Sermaye Piyasasına İlişkin Görüş ve Öneriler" isimli bir makalede tekrarlanıyor.

GÖSTERGE

"Yok"ların kalktığı öyküsü

Arslan Başer KAFAOĞLU

Başbakanlık ve DPT Müsteşarı sayın Turgut Özal Erzurum'da yaptığı konuşmada grevlerin uzun bir süre yapılmaması, işçi istemlerinin artmamasını isterken, şimdiki durum ile ekonomiyi anlatırken "yok"ların sona erdiğini belirtmiştir. Acaba bu sav ne kadar doğru? Bunu irdelemekte yarar var...

Bilindiği gibi geçen yıl piyasada "yok" ve "kuyruk"tan bol bir şey yoktu. Bu gerçekten büyük bir "olumsuz yön" idi CHP için... Bu yıl yokluklar ve kuyruklar eksilmiştir. Doğrudur, ama "yok"lar iki nedenle kaybolur. Ya üretim artmıştır ve bu nedenle herkes yeterli mal bulmuştur, bu nedenle ortada "yok" kalmamıştır. Ya da o malı isteyen azalmamıştır. Şimdi bu olasılıkları irdeleyelim :

1– Acaba üretim artışından mı "kuyruklar" ve "yoklar" ortadan kalkmıştır. Buna kesinlikle "hayır" diyebiliriz. Çünkü ortalıkta üretimin arttığını gösteren bir gösterge yok... Buna karşılık örneğin petrol ürünleri ürüteminin arttığı savı ileri sürülebilir. Ancak petrol ürünleri üretiminin artışı ulusal planda bir üretim artışı (ham petrol üretimi artışı) ile değil dış alımın artışı ile mümkün olabilmiştir. Ham petrol üretiminde artış değil,eksiliş vardır. Bunun gibi, ampul, yağ gibi yokluğu çekilen malların üretimi de azalmıştır. Sigara ve tekel maddeleri üretimi de düşmüştür. Acaba dış alım yoluyla mı sürüm artırılmıştır? Bu da söylenemez. Çünkü petrol dışalımı dışında diğer mallarda dışalım miktar olarak, ton olarak azalmıştır. Sayın Demirel'in pek sevdiği deyimiyle "devlet arşivleri" bunu böyle göstermektedir.

2– O halde yok ve kuyruklar satınalma düştüğü için mi azalmıştır? Buna verilecek yanıt "evet"dir. Çünkü gelen pahalılık dalgası halkta satın alma gücünü sıfıra yaklaştırınca,herkesin mala karşı talebi eksilmiştir. Satınalma gücü olmayınca talebin azalmasından daha doğal bir şey olamaz. Gerçekten başta et, yemeklik ve kahvaltılık yağ, peynir ve süt ürünleri yani genellikle yiyecek maddeleri olmak üzere günlük geçime giren malların, işe gidip gelme giderlerinin fiyatlarında yüzde 100'ü aşan yükselmeler olmuştur. Bunun doğal bir sonucu olarak, halkın geçiminde bir gerileme meydana çıkmıştır. "Yok"ların ortadan kalkış nedeni sadece budur. Yani halkın yüzünü güldüren bir iyileşme(!) değil, halkın acısını artıran olumsuz bir gelişme.. Örneğin bizim mahalle bakkallarından birisi, geçen yıl haftada 8 teneke beyaz peynir satarken,bu yıl 3 teneke ya da İstanbul'da Kadıköy nüfusunun,yazlıkçıların gelişi nedeniyle, nüfus artışı nedeniyle en çok 5 teneke satabildiğini açıklamışlardır.. Et-Balık Kurumu'nda kasaplarda yapılan soruşturmada varılan sonuç da budur.

Ancak sürekli tüketim mallarıyla, giyim kuşam gereksinimlerinin karşılanmasında, tüketilen mallarda herkesin harcama gücü daha da azalmıştır. Çünkü, zorunlu giderlerle gelirini koruyan halk bu malları satın almak için para bulamaz hale gelmiştir. Bu mallarda da üretim bir hayli düştüğü halde gine "mal" bulumu olmuştur. Bu oluşumu görmeden "Yok"lar kalktı, bu, işçiye karşıt politikanın sonucu oldu" gibi sonuçlara ve yargılara varmak, bir süre kamu oyunu aldatabilir ama sonuç her halde değişmez. Turgut Özal bu yanlışları doğru kabul ettirip işçi sınıfına baskı politikasını daha da tırmandırmak istiyor. Ancak bu gibi gerçek dışı haber ve yorumlarla gerçekler çarptırılamaz.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kuşa benzedi

Turhan TEMUÇİN

AP azınlık iktidarının bakanları teker teker kurban ediliyor. Mecliste, ne meclisi toplayacak, ne de meclisin toplanmasını engelleyecek gücü kalmayan AP son derece garip bir iktidar haline gelmiştir. Hükümetin başı bir yandan:

—Biz buraya millet iradesi ile parlamentonun güven oyunu alarak oturduk, isteyen varsa buyursun gelsin alsın iktidarı derken, öte yandan aynı parlamentonun verdiği güvensizlik kararlarına hiç aldırmamakta ve "buyursun alsınlar" dediği koltuğundan olmamak için bakanlarını tek tek harcamaktadır.

Bu işi yalnız Demirel yapsa ne iyi! AP Genel İdare Kurulu da tıpkı Demirel gibi davranmakta ve bundan sonra da bakanlar için verilecek gensoruları hükümete yönelik kabul etmiyeceklerini açıklamaktadır.

Şimdi gündemde üç bakan için daha gensoru vardır. Yani bu üç bakana da Meclis güvensizlik verse AP azınlık hükümeti hala görevine devam edecek ve verilen güvensizlik oylarını hükümete yönelik kabul etmiyecek. Son derece ilginç ve dünyanın hiç bir ülkesinde görülmemiş bir olaydır bu.

Bu haftaki GIRGIR dergisinin kapak karikatürüne katılmamak olası değil. Demirel "Elimde daha 28 bakan var. Her ay birisini harcasam en az iki yıl iktidardayım" diyor bu kapak karikatüründe, sağ ayağı ile Erkmen'in poposuna tekme atarken.

Oysa AP azınlık iktidarı kuşa benzemiştir ve verilen yalnızca beş gensoru ile çatırdamış gitmiştir.

CHP ağırlıklı 22 aylık Ecevit hükümeti döneminde AP tam 62 gensoru vermiştir. Bu gensoruların hiçbirisini gündeme aldıramamış, hiç birisinde meclis çoğunluğunu sağlayamamıştır. Ama buna rağmen Demirel o dönemlerde dünyayı birbirine katıyordu CHP meclisten kaçıyor diye. CHP'nin kaçtığı yoktu ama AP Meclis'te çoğunluğu sağlıyamıyordu. Şimdi CHP Meclis'te çoğunluğu sağlıyor ve gensorularla AP iktidarını kökünden sarsıyor, ama AP'de büyük bir vurdumduymazlık ve pişkinlik hakim. Aldırış bile etmiyorlar Meclis'in kararlarına.

Ve AP azınlık iktidarı gibi kuşa benzemiş bir takım gazeteler, birtakım kişiler bu son derece önemli siyasal olayı göz ardı edebilmek, mideleri ile bağlı oldukları iktidarı bir süre daha ayakta tutabilmek için ne cambazlıklar yapıyorlar! Bu iktidarın boynunda üç bin insanımızın kanlı cesedi, 70 polisimizin mezar taşı, subayımızın, assubayımızın, erimizin delik deşik edilmiş üniformaları asılıdır. Bu iktidarın boynunda işkence ile öldürülmüş çocuklarımızın çığlıkları t[illegible]dır. Bu iktidarın boynu yoksul halkımızın pa[illegible]lılık altındaki açlığını taşımaktadır. Ama gel görelim ki o kuşa benzemiş gazeteler ve kişiler bunları görmez, bunları bilmez de eroin olayını manşete çıkarırlar. "Bu vahim olay karşısında susulamaz" diye. Eroin olayı vahimdir de Ali Yurtaslan'ın cinayet şebekeleri ile ilgili açıklaması hiç vahim değildir. Kabağın birisi bu açıklamaları bile "komünist" taktiği kabul eder, hiç önemli değil der: Bir başkası Uğur Mumcu arkadaşımızdan esaslı bir Abdülcanbaz tokatı yemiş olan bir başkası da cezaevlerinden kaçan boynunda ilmikler bulunan katilleri savunur, bunun önemli olmadığını söyler.

Onların yüzünden katiller, hırsızlar, üçkağıtçılar dışardadır da evinde DEMOKRAT gazetesi bulunanlar birinci şubelerde siyasal sorgulama ve operasyonlardadır.

Onların yüzünden Türkiye'de kuşa benzemiştir. Yoluna yoluna!

Bir de, artık bir elin parmağı kadar kalmış yiğit, dürüst, devrimci yazarlara alabildiğine sal-

(Devamı 7.Sayfada)

...İŞÇİ-SENDİKA... ...İŞÇİ-SENDİKA... ...İŞÇİ-SENDİKA... ...İŞÇİ-SENDİKA... ...İŞÇİ-SENDİKA... İŞÇİ-SENDİKA... ...İŞÇİ-SENDİK

DEMİREL'İN REKORU: 8 AYDA 77 GREV ERTELEME KARARI

GREVE ÇIKILACAK TARİH	İŞYERLERİ	İŞÇİ SAYISI
13 Eylül 9 Ekim arası:	Ataş, Aliağa, TPAO, PTT İzmir, Elbistan Belediyeleri Ege Gübre Fabrikası	21.520
18 Ekim - 27 Ekim arası:	Temel Enerji, Yarımca - İskenderun Gübre Fabrikaları, DDY, Petrol Ofisi, TKİ, Habaş, Metaş İlaç Fabrikası	53.590
2 Kasım ve sonrası	Bandırma Boraks, Limanlar, Elazığ Ferrokrom, SSK İlaç Şeker Fabrikaları	47.100
		122.140

SON YILLARIN GREV ERTELEMELERİ

Yıllar	Erteleme kararları	İkinci kez uzatma	Toplam
1977	12	10	22
1978	9	7	
1978	20	13	33
3 YIL TOPLAMI	41	30	71
1980 (ilk 8,5 ay)	30	47	77

122 bin işçi greve çıkmak için günleri sayıyor

● EYLÜL AYINDA ATAŞ VE ALİAĞA RAFİNERİLERİ İLE TPAO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, EKİM AYINDA DA PETROL OFİSİ İŞÇİLERİ GREVE ÇIKIYOR. BU DURUMUN TÜRKİYE'DE PETROL KRİZİNE YOL AÇACAĞI ÖNE SÜRÜLÜYOR.

HABER MERKEZİ

Bakanları Kurulu, Ocak ayından bu yana 77 grev erteleme kararı ile Cumhuriyet tarihinin grev erteleme rekorunu elinde bulunduruyor. Grevleri 30 gün ve 90 gün süreyle ertelenen 122 bin 140 işçi, greve çıkmak için günleri sayıyor 1980'in Ocak ayından bu yana alınan grev erteleme kararlarının sayısı, en son ikinci kez ertelenen Diyarbakır Belediyesi grevi ile 77'ye ulaştı. 1980 yılının sona ermesine 4 aya yakın bir süre varken, tespit edilen bu rakam, son üç yılın grev erteleme kararları toplamını cok geride bıraktı. "Milli Güvenlik, Memleket Sağlığı" gerekçeleriyle alınan 77 grev erteleme kararı, 135 bin 140 işçiyi kapsıyor. Bunlardan 99 bin 902 işçinin grevi, ikinci kez 60 gün süreyle ertelendi.

Yaklaşık 135 bin işçiden bir kısmı, 90 günlük erteleme süresi sonrasında greve başladılar. Bir kısmı ise ilk 30 günlük erteleme dönemini yaşıyor. Bunların en önemlisi 35 bin üyesiyle Şeker İş grevi. Grev erteleme süresinin sona ermesiyle 122.140 işçi Eylül ve Ekim ayı içinde greve başlayacak.

Öte yandan, grev ertelemelerinin en çok kamu kesiminde olduğu halen grevi ertelendiği için greve çıkmayan 122 bin 140 işçiden 117 bin 65'inin KİT'lerde çalışan işçiler olduğu saptandı.

Maden-İş'in Adana Merkez Temsilciliği binasından önemli evraklar çalındı

HABER MERKEZİ

DISK'e bağlı Maden-İş Adana Merkez Temsilciliği binasına, camları kırarak giren bazı kişilerin, aralarında isim listeleri, sendika yazışmalarında kullanılan anketli kağıt ve zarfların da bulunduğu resmi evrakları çaldığı öğrenildi.

Konuyla ilgili olarak Maden-İş adına bir açıklama yapan Genel Başkan Vekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, "Adana'da 7 bin işçinin SASA işçilerini desteklemek, gözaltına alınan işçilerin serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla üretim bırakma eylemine geçtiği bir zamanda, sendikamıza yönelen bu saldırının amacı açıktır" dedi.

7 Eylül 1980 tarihine kadar grev okulundan geçen 86 bin işçinin 6500'ü 1979 yılında greve başladılar. Halen grevde olan işçi sayısı ise 54 bin.

215 işyerinde 54bin işçinin grevi sürüyor

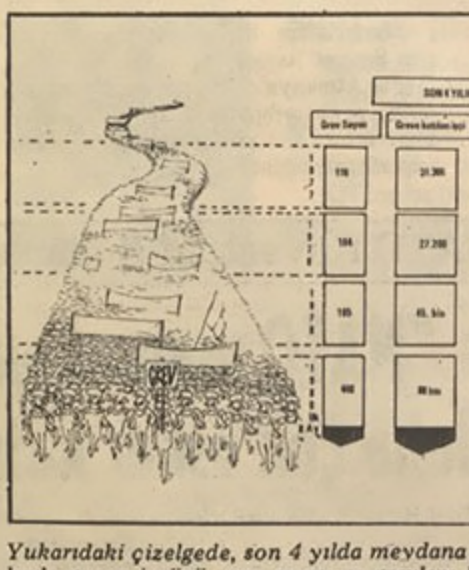
HABER MERKEZİ

1980'in ilk 8 ayında 86 bin işçinin greve katıldığı ve grevdeki işçilerin dörtte üçünün metal ve tekstil işkolunda olduğu belirlendi.

Edinilen bilgilere göre, 1979 yılındaki grevler 185 işyerinde çalışmakta olan 45 bin işçiyi kapsamaktaydı. 1980'in ilk 8 ayında ise grevler artarak, işyeri sayısı 440'a, işçi sayısı ise 86 bine yükseldi. 7 Eylül 1980 tarihine kadar grev okulundan geçen 86 bin işçinin 6500'ünün 1979 yılında greve başladıkları ve 1980'de de grevlerini sürdürdükleri belirlendi.

Yapılan son tespitlere göre, 215 işyerinde halen 54 bin işçi grevlerini sürdürmekte. Grevdeki işçilerin yaklaşık 25 bininin metal işkolundaki, 15 bininin de tekstil işkolunda, 7 bininin cam işkolunda olduğu saptandı. Bu sayıya, Demirel hükümetinin "grev ertelemesi" engeli nedeniyle greve çıkmayan işyerlerindeki 122 bin dolayındaki işçiyi de eklemek gerekir. Diğer taraftan, elde edilen bilgilere göre de, özellikle Türk-İş'e bağlı sendikalar, birçok grev kararı alma aşamasında.

Konfederasyonlara göre grevdeki işyeri ve işçi sayısı ise şöyle saptandı; DİSK, 158 işyerinde 47 bin; Türk-İş, 13 işyerinde 5 bin 500; Misk, 3 işyerinde 125; bağımsız sendikalar 10 işyerinde 720 ve Sosyal Demokrat Sendikalar Konfederasyonu 1 işyerinde 20 işçiyle grevde bulunuyor.

Yukarıdaki çizelgede, son 4 yılda meydana gelen grevlerde geçen işgünü, grev sayısı ve grevlere katılan işçi sayısı görülüyor

Son günlerde yoğun direnişlere sahne olan Çukurova'da işçiler, ekonomik–demokratik haklarının kısıtlanmak istenmesine, faşistlerin saldırılarına karşı direndiklerini belirtiyorlar.

Çukurova yaygın direnişlere sahne oluyor

HABER MERKEZİ

Çukurova, bilinen diğer özelliklerinin yanısıra, grevler, direnişler ve protesto gösterilerinin yoğunluk kazandığı bir bölge görünümünü alıyor.

● Ağustos ayı başlarından bu yana üst üste direnişlerin yaşandığı Çukurova bölgesinde, başlıca şu olaylar gelişti:

● Adana'da bir kooperatif birliği olan Çukobirlik'te Temmuz ayı ücretleri ve ikramiyeleri ödenmeyen 1600 işçi direnişe geçti. Ertesi gün de süren eylem, işverenin talepleri yerine getirmesiyle sonuçlandırıldı.

● DSİ'de çalışan 600 işçi alacaklarının ödenmemesi üzerine 15 Ağustos günü direnişe geçtiler. Direniş; alacakların ödendiği ertesi güne kadar sürdü.

● 25 Ağustos'da Mersin'de Su Ürünleri Bölge Müdürlüğü'nde 13 işçinin işine son verilmesi üzerine direnişe geçildi. İşçilerle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada, biri polis olmak üzere 4 kişi yaralandı.

● Tarsus'ta Paktaş II fabrikasında çalışan işçiler, Ali Uygur adlı bir gencin işkence ile öldürülüp gizlice gömülmesi olayını protesto etmek amacıyla gösteri yaptılar.

● 20 Ağustos günü Bossa Basma fabrikasına ait işçi otobüsü, kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tarandı. Otobüs şoförü Bekir Aytekin ağır yaralandı.

SABANCI'NIN İŞYERLERİNDE DİRENİŞLER

Sabancı'ya ait Bossaa II fabrikasında çalışan 600 işçi, 28 Ağustos günü, yemeklerin kötü çıktığını öne sürerek direnişe başladılar, 29 Ağustas'ta da 4 bin 500 işçinin çalıştığı Bossa I fabrikasının katılma ile direniş devam etti.

● Yine Sabancı'ya ait Teksa fabrikasında 1800 işçi 1 Eyül günü 3 arkadaşlarının göz altına alınması üzerine direnişe geçti. Gözaltına alınanlar serbest bırakılıncaya kadar direniş sürdü.

● Adana Tekel fabrikasında çalışan Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası üyesi 1600 işçi, işyerine 50 faşistin alınmak istenmesi üzerine, geçtiğimiz pazartesi günü 3 saat süren bir direniş yaptı. Tekel Müdürü'nün makam odasında bir süre bekletilen faşistlerin işyerini terketmesinden sonra, işcilerin direnişe son verdikleri ve iş başı yaptıkları öğrenildi.

● Adana'da Sabancı Holding'e bağlı Teksa, Messa, Bossa I, Bossa II ve Lassa işyerlerinde çalışan 7 bini aşkın işçinin 4 Eylül günü başlattıkları direniş sürüyor. İşçiler, Sasa'da gözaltına alınan 100'ü aşkın arkadaşlarının serbest bırakılmasının yanı sıra, Sabancı Holding'e bağlı işyerlerinin faşistleştirilmesine son verilmesini, işçilerin tüketim kooperatiflerinin yönetimine müdahele edilmemesini istiyorlar. 5 işyerinde 7 bini aşkın işçinin sürdürdüğü direniş nedeniyle Adana'da geniş güvenlik önlemleri alındı. Fabrikaların çevresinde çok sayıda askeri kariyerin olduğu ve giriş çıkışların kontral altına alındığı öğrenildi. Öte yandan emniyet yetkilileri Sasa'da gözaltına alınan işçilerden büyük bir bölümünün 5 Eylül günü serbest bırakıldığını, sorguları süren 20'si kadın 110 işçinin de gözaltında olduğunu ifade ettiler.

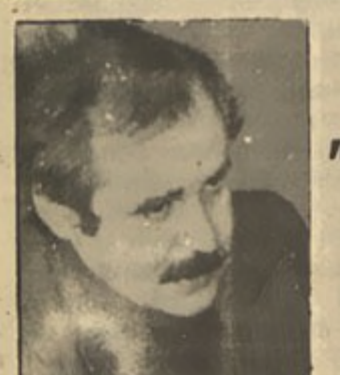
● Sasa işçilerini desteklemek amacıyla Paktaş 1 fabrikasında pankartların asıldığı, Akdeniz ve Çukobirlik iş yerlerinde pasif direnişe geçildiği, Genel-İş üyesi belediye işçilerinin de Sasa direnişlerini desteklediklerini bildirdikleri öğrenildi.

Petrol-İş Başkanı Selvi: Başka bir sendika ile birleşmemiz sözkonusu değil

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası GenelBaşkanı Cevdet Selvi bir açıklama yaparak, Petrol-İş Sendikası'nın kendini var eden üyelerinin görüşlerinden ödün vermeksizin üst örgütü olan Türk İş'in disiplinine en çok uyan sendikalardan biri olduğunu belirtti ve şunları söyledi:

"Türk-İş'ten ihracımızı gerektiren bir durum yoktur. Türk-İş'ten ayrılmaksızın ve örgüt bütününe zarar vermeden demokratik mücadelemizi sürdüreceğiz. Başka örgütlerle değişik biçimde bir birleşme, söz konusu değildir"

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal Demokrat'ın sorularını yanıtladı

"1980 grevleri bilinçli kararlı mücadelenin odak noktasıdır

DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Kemal Daysal, gazetemizin grevlerle ilgili sorularını yanıtladı. Daysal, 1980 grevlerinin, bilinçli, kararlı mücadelenin odak noktası olduğunu söyledi. Kemal Daysal'a yöneltilen sorular ve yanıtları şöyle:

***DEMOKRAT**: DİSK'in kaç üyesi, kaç işyerinde grevde?*

DAYSAL: 5 Eylül 1980 günü itibariyle DİSK'e bağlı 14 sendikanın üyesi 47.341 işçi 158 işyerinde ekonomik ve demokratik mücadelesini grev çadırlarında sürdürmektedir. Grevleri en yoğun olan sendikalar ise 67 işyerinde 24 bin 162 işçiyle Maden–İş, 53 işyerinde 14 bin 841 işçiyle Tekstil ve 3 bin 105 işçiyle Hürcam–İş Sendikalarıdır.

***DEMOKRAT**: 1980 grevlerini önceki yılların grevleriyle karşılaştırırsak neler söylenebilir?*

DAYSAL: Ülkemizde ekonomik, sosyal bunalım giderek derinleşmektedir. 1980 yılı başlarında kurulan AP Azınlık İktidarı uyguladığı ekonomik ve toplumsal politikası ile, bunalımın tüm yüklerini işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın üzerine yıkmaya çalışmakta, bu bunalımı tekellerin lehine çözmeye çalışmaktadır. 1980 grevleri, üç iş kolundaki yığınsal grevler, 1977'de metalurji işçilerinin 8,5 aylık grevlerinden elde edilen deneylerle daha zengin, daha kararlı bir şekilde sürdürülmekte, grevler anti-tekel bir savaşımın ekseni haline dönüştürülmektedir. Grevlerin böylesi yığınsallıkla sürdürülmesi, tekelleri her gün biraz daha köşeye sıkıştırmaktadır. 1980 grevlerinin en önemli ayırdedici yönü bizce budur; bilinçli, kararlı ve anti-tekel mücadelenin odak noktası olması..

***DEMOKRAT**: TİSK'le sürdürülen görüşmeleri kısaca özetler misiniz, sizce işverenler bu toplu sözleşme döneminde nasıl bir taktik içindeler?*

DAYSAL: Uzayan grevlere bir çözüm bulmak amacına yönelik olarak DISK ve İşveren Konfederasyonu TİSK, bayram öncesi biraraya geldi ve belirli görüşmeler oldu. Bu görüşmelerden çıkan sonuç kabaca şu: TİSK, iş güvencesi, izin sürelerinin arttırılması, çalışma sürelerinin arttırılması, iş yaşamının demokratikleştirilmesi ve günün koşullarına göre bir ücret politikasının saptanması konularında eski anlayışlarına uygun olarak, katı prensipler ortaya koyup, dayatmacı tavırlarını sürdürdüler. Bu nedenle görüşmelerin çıkmaza girmiş olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü yukarıda sıralanan konular, özellikle cam ve metal sektörünün can alıcı sorunları olup, grevlerin ana nedenini oluşturmaktadır. TİSK'in bu dayatmacı tavrı, tekellerin çıkarlarını gözeten bugünkü AP Azınlık İktidarı'ndan kaynaklanmaktadır. Son günlerde Özal'larla birlikte, Çalışma Bakanı'nın, Başbakan'ın grevlere, grevci işçilere kabaca saldırmaları, bu savımızı doğrulamaktadır. Tekeller bir yandan özel sektördeki dayatmacı tavırlarıyla toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokarken, diğer yandan, kamu kuruluşlarında yasal hiç bir dayanağı olmayan, doğrudan doğruya toplu sözleşmelere ve işçi, işveren ilişkilerine müdahale olan Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu marifetiyle KİT sözleşmelerini sürüncemede bırakmaktadır.

***DEMOKRAT**; Grevlerin uzaması halinde DİSK'in grevde olmayan üyelerine yükleyeceği yeni görevler var mı? Grevlerin, işçilerin çok yönlü eğitildikleri bir alan doğrultusunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır, grevde olan Türk–İş üyesi sendikalarla bir dayanışma sözkonusu mudur?*

DAYSAL: Bu grevler DİSK'in gündemindedir ve gündeminde kalacaktır. İşçilerin bu haklı savaşımının başarıya ulaşması yolunda Konfederasyonumuz, bütün olanakları titizlikle kullanacaktır...!

Fiskobirlik Genel Müdürlüğü, Kıroğlu, Tiralı, Kavaklıoğlu Fındık Kırma Fabrikalarında çalışan 190 kadın işçinin işine son verdi.

FİSKOBİRLİK Genel Müdürlüğü 190 kadın işçiyi işten çıkardı

LÜTFÜ YILMAZ

GİRESUN – Fiskobirlik'te çalışan 190 kadın işçinin gerekçesiz olarak işine son verildiği bildirildi. Konuyla ilgili açıklama yapan Fındık-İş Sendikası yetkilileri, "190 üyemiz geçindirmekle yükümlü bulundukları aileleriyle açlığa ve sefalete itilmişlerdir" dedi.

FINDIK–İŞ "190 ÜYEMİZ GEÇİNDİRMEKLE YÜKÜMLÜ BULUNDUKLARI AİLELERİYLE AÇLIĞA VE SEFALETE İTİLMİŞLERDİR"

İktidarın, işbaşına geldiğinden, ve Fiskobirlik yönetimini değiştirdiğinden bu yana, Fiskobirlik işyerlerinde işbarışını ve huzuru bozmaya yönelik uygulamaların sistemli bir şekilde yürütüldüğü belirtildi. Son olarak, Kıroğlu, Tirali, Kavaklıoğlu Fabrikalarında çılaşan 190 kadın işçinin toplu sözleşme maddelerine aykırı olarak işten çıkarıldığı açıklanarak Fiskobirlik Genel Müdürlüğünün tek amacının "tüccarı palazlandırmak" olduğu belirtildi. Açıklamada, işçilerin ücretlerinin ödenmediği, yasa dışı sürgün ve işten çıkarmaların yapıldığı belirtilerek şöyle denildi : "İşverenin yasa dışı uygulamalarına karşı, mücadelemiz, üreticisiyle, işçisiyle sürecektir."

İŞÇİLER NE DİYOR?

45 yaşında ve 9 yıldır çalıştığını söyleyen Çakır Köse, 5'i kız, 7 öğrenci çocuğu olduğunu ve onlara defter kitap parası bulamadığını anlattı. Çakır Köse, sözlerine şöyle devam etti; "Kocam felçli, belinden aşağısı tutmuyor, Esnafa borcum yığıldı. Suçum ne, işimi istiyorum. Demirel'in hanımı benim yerimde olsa, Demirel, çalışamaz olsa, işsiz olsa acaba ne yapar?"

Emine Zehir on yıldır, fındık kırma fabrikasında ayakçı olarak çalışıyor. Evli, iki çocuklu olduğunu belirterek şunları söyledi; "Geçinmek için başka işimiz yok. Yahya'lara, Şellefyan'lara hazineyi teslim edenler, bizi üç kuruşluk işimizden ediyorlar. Biz özel sektör değil, Fiskobirlik işçisiyiz. Fiskobirlik bizi işten çıkaramaz. Emeklerimiz bir çırpıda kaldırılıp atılamaz, ya canımız, ya işimiz!"..

Yeni bir grev dalgasının eşiğinde

Mehmet SİNANOĞLU

Türkiye'de son yıllarda yaşanan politikleşme sürecinin, grev ve direnişler grafiğiyle bir çakışma arzettiği söylenebilir. Sadece son üç yılın bir analizi bu önermeyi kanıtlayacak verilerle doludur.

1980'in ilk sekiz ayını doldurmuş olmamıza karşın, grev okulundan geçen işçi sayısı geçen yılın iki katı durumunda. Ancak, süren grevler tahlil edildiğinde grevdeki işyerlerinin büyük ekonomik sarsıntılar yaratan, hem iktidarı, hem egemen güçleri zor durumlara sokan sektörlerde olduğunu söylemek pek mümkün değil. Metal, tekstil, cam işkollarında sürdürülen grevler tekelci sermayenin egemen de olsa–bir kesimini etkilemiş durumdadır. Üretim düşmüş, ihracat durmuş, karlar azalmıştır. Öte yandan, ertelenen grevlerin sektörel dağılımı gözönüne alındığında ise asıl büyük yaygara koparacak grevlerin ertelenmiş grevler arasında olduğu ve '90 günlük zincire vurulmuş bu grev dalgasının zincirden boşanacağı günlerin bir hayli yakın olduğu görülmektedir. 20 Eylül sonrası petrol ve haberleşme, 20 Ekim sonrasında ise gübre fabrikaları ve demiryolları işçileri 90 günlük erteleme sürelerini doldurup greve başlayacaklardır. Toplumsal yaşamı ve onu yönetenleri bir hayli sarsabilecek olan bu durumun sancılarını Demirel Hükümeti şimdiden duymaya başlamıştır.

Yaşadığımız dönemin bir diğer ilginç noktası da KİT'lerin varolduğu bu stratejik sektörlerde Türk-İş'in örgütlülüğünün egemenliğine rağmen nasıl grev aşamasına gelinmiş olduğudur.

Hatırlanacağı üzere, Türkiye'de grevler ağırlıklı özel sektörde yaşanmıştır. KİT'lerin hem stratejik sektör olmaları hem de bu alanda başından beri Türk-İş eliyle "kontrollü sendikacılığın" uygulanması sınıf mücadelesinin bu bereketli olabilecek topraklarını kıraç tutmuş ve kapalı kapılar ardındaki görüşmelerle, "toplumsal anlaşma" larla bugün yaşandığı gibi yoğun bir grevin eşiğine, anlaşmazlık durumuna pek gelinmemişti.

Bugün yaşanan ve yeni denilebilecek bu durum, birkaç etkenle açıklanabilir. Bunlardan biri IMF direktifleriyle başlatılan 24 Ocak kararları ve onu izleyen politikaların gereğidir. KİT'lerde geçmişte birtakım küçük tavizler verilerek bu "sorun"u çözme yöntemi bugünün koşullarında ne egemen sınıfların ne de emperyalist güçlerin kabulüdür. Söz konusu çevreler bu yılki TİS'lerde ücret artışlarının asgari düzeyde tutulması gerektiğini açıkca belirtmekte hiç bir sakınca da görmemişlerdir. Yaşanan hızlı enflasyon ortamında eski göreli yüksek ücret artışı edinme durumunu yitirmeyle karşı karşıya kalan KİT işçisi, yıllardır ağzına almayı unuttuğu sözcüğü sendikasına dayatmış; "grev!" demiştir.

Öte yandan Türk-İş bünyesinde bulunmakla birlikte CHP'li ve ilerici yöneticilerin ittifakınca yönetilen sendikalar da hem iktidarın tutumu gereği hem de tabanın etkisiyle "greve evet" demek durumuna gelmişlerdir. Bu yoğun grev dalgası karşısında Demirel Hükümeti ise baştan hedeflediği erken seçime kadar grevleri ertelemekle savuşturmak politikasının teklemeye başladığını, evdeki hesabın çarşıya uymadığını görmüştür. Hemen belirtmek gerekir ki, hükümetin rekor düzeye vardırdığı erteleme kararları bir yandan da "yukarı tükürsen bıyık aşağı tükürsen sakal" durumuna gelmiş bazı sendika yöneticilerine de geçici bir nefes aldırmıştır. 90 günlük bir süreyi kullanarak uzlaşmanın yollarını bulup grev belasından kurtulmak isteyen birçok sendika yöneticisinin varlığından söz etmek de mümkün.

Evet, Türkiye şu önümüzdeki haftalarda bugün süren grevlerin yarattığı sarsıntıdan daha şiddetli etki yaratacak bir grev dalgasının eşiğindedir. İktidarın bu dalgaya nasıl bir dalga-kıranla karşı koyacağı sorunu, CHP'nin ise bu dalganın iktidarı nasıl sarsacağı dolayısıyla gelişmelerden nasıl yararlanacağı hesabı varken işçi sınıfı için grev ekonomik demokratik haklarını koruyup geliştirmenin ve bu mücadeleyi politik mücadeleye bağımlı kılmanın okuludur.

Adana'da bir yurttaş karakolda dövülerek öldürüldü

ADANA (DEMOKRAT)

Adana'da koyun hırsızlığı ile ilişkisi olduğu öne sürülerek gözaltına alınan bir yurttaş dövülerek öldürüldü. Mustafa Kabacan adlı yurttaşa gözaltına alındıktan sonra karakolda yapılan sorgulama sırasında dayak atıldığı, ağır şekilde dövülen Kabacan'ın burada hayatını kaybettiği bildirildi. Anadolu Ajansı muhabirinin edindiği bilgiye göre Mustafa Kabacan adlı yurttaşa sorgusu sırasında işkence yaptıkları, dövdükleri belirlenen polis memuru Ramazan Savut ile bekçiler Müslüm Yapıt ile Ömer Kızmızdan mahkemeye verildiler. Polis memuru ve iki bekçi yapılan ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine konuldular.

Tarsus'ta güvenlik görevlilerinin yanlı davrandığı iddia edildi

● Fevzi Çakmak Mahallesi halkı 200 imzalı bir dilekçeyle Tarsus Cumhuriyet Savcılığı'na başvurarak, polis baskısının son bulmasını istedi

ADANA(DEMOKRAT)

Tarsus Feviz Çakmak mahallesinde güvenlik görevlisi polislerin yanlı davrandıkları, suçsuz kişileri günlerce gözaltında tuttukları iddia edildi.

200 imzalı bir dilekçeyle Tarsus Cumhuriyet Savcılığı'na başvuran mahalle halkı, polis baskısının son bulmasını istedi.

Savcılığa verilen dilekçede şu görüşler savunuldu:

"Fevzi Çakmak mahallesinde oturmakta olan aşağıda açık ismimiz ve imzamız bulunan bizler, mahallemizde olan durumları sizlere iletiyoruz. Sürekli olarak mahallemize değişik arabalarla gelen ilçemiz Emniyet Amirliği'ne bağlı ekiplerde görev yapan emniyet görevlileri günün değişik saatlerinde evlerimizde arama yapıyorlar. Aramalar sırasında kadınlarımız, çocuklarımız güvenlik kuvvetlerinin tavırlarından (dayak, küfür) korkuyorlar. Aramalarda gençlerimiz götürülüyor. Günlerce kendilerinden haber alınamıyor.

Her gün yaşamakta olduğumuz bu tür olayların son bulmasını, güvenlik kuvvetlerinin mahalle halkı üzerindeki baskısının sona ermesini tüm mahalle halkı olarak istiyoruz."

Mersin ve Siirt'te KATLİAM!

HABER MERKEZİ

Mersin'de bir sinama önünde bilet almak için bekleyen yurttaşlara faşist canilerce ateş açıldı. Olayda 4 yurttaş yaşamını yitirirken 11 yurttaş da çeşitli yerlerinden yaralandı. Siirt'in Batman İlçesi'ndeki katliamda ise Mardin'in Midyat İlçesi'nden gönderildiği saptanan bir yiyecek çuvalının içine yerleştirilen bombanın patlaması sonucu 6 kişi öldü. 2 kişi de çeşitli yerlerinden yaralandı. Karabük'te CHP'li bir işçi işkence edilerek öldürülmüş olarak bulundu. Malatya'da faşistlerin saldırısı sonucu yaralanan TÖB-DER'li öğretmen öldü. Ankara, Gaziantep, Eskişehir ve Malatya'da meydana gelen olaylarda sağ görüşlü 5 kişi öldürüldü. İstanbul'da adliyede slogan attıkları gerekçesiyle 150 işçi gözaltına alındı. Fatsa'da meydana gelen olaylarda 3 kişi öldürüldü.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

Mersin'de katliam!

Mersin ve İlçesi Tarsus'da yanlı güvenlik güçlerinin uygulamaları ve faşistlerin saldırıları dün ve önceki gün doruğa ulaştı. Mersin'de sinema önünde biriken halka acımasızca kurşun yağdıran faşist caniler ikisi çocuk dört kişinin ölümüne neden oldular.

OLAY NASIL GELİŞTİ

Ali Uygur adlı bir öğretmenin işkence edilerek öldürüldüğü Mersin'in Sağlık mahallesinde Meram sineması önünde bilet almakta olan halka dört faşist 33 DU 435 plakalı beyaz ve Murat marka bir otodan ateş açtılar. Olay sırasında ikisi çocuk dört yurtaş öldü, 11 kişi de ağır yaralandı.

"Adak" filminin oynatıldığı Meram sinemasının önüne filmin başlamasına az süre kala kalabalık bir halk topluluğu birikti. Uzaktan hızla kalabalığa doğru bir beyaz Murat marka arabanın geldiği görüldü. Otomatik silahlarla sinema önünde halkı tarayan faşist caniler aynı anda sinemanın bitişindeki YSE Spor Gençlik Klübünü de taradılar Çoluk çocuk ayırd etmeksizin kitleyi ateş altına alan faşist caniler olay yerinden uzaklaştıklarında geride ikisi çocuk dört yurttaşın kanlar içinde cesedi kaldı.

Ölenlerin ve yaralıların kimlikleri şöyle: Erdal Ongun (10), Yılmaz Özkan (29), Sait Çetin (30) ve kimliği belirlenemiyen 11 yaşında bir erkek çocuk ölürken, Selahattin Vural , Cemre Nalçakan Cengiz Özkan, Abdullah Yılmaz, Şengül Vural, Mehmet Cömert, Filiz Özkan, Salahattin Demir, Mehmet Erdoğan, Ahmet Hergün, Serkan Ekici adlı yurttaşlar da ağır yaralandılar ve Mersin Devlt Hastanesine kaldırıldılar.

EMNİYETİN TUTUMU

Faşist saldırının hemen ardından polise telefon edilmesine karşın ekip otosu ancak bir saat gecikmeyle olay yerine gelebildi. Dört yurttaşın öldüğü ve 10' dan çok yurttaşın dayaralandığı bir olay da polisin olay yerine tam bir saat sonra gelmesi Mersin'de öteden beri gözlene gelen yanlı tutumun yeni bir örneği olarak değerlendirildi. Gelen güvenlik kuvvetlerine neden geç geldikleri sorulduğunda görevli bir komiser "Telsizler bozuldu, Merkez telsizin bulunduğu semtte ceryanlar kesildi" yanıtını verdi. Elektrik işletmesinden Emniyet Müdürlüğü civarında saat 20.30 la 21.00 sıralarında elektriğin kesilip kesilmediği sorulduğunda, söz konusu saatler arasında henüz belirlenemeyen bir nedenden dolayı yalnızca beşdakikalık bir elektrik kesintisinin oldugu bildirildi. Bu arada olay yerine gelen bazı polisler de ,olay sırasında telsizin başında bir süre önce adı Ali Uygur'un işkence olayına karıştığı bildirilen ve evi kurşunlanan Ali adlı bir polis memurunun bulunduğunu belirttiler. Aynı polisler telsizlerin yarım saat çalışmamasına ilişkin iddiaları ise kuşkuyla karşıladılar ve "Beş dakika kesilen elektriklerin ardından telsizlerin hemen çalışması gerekir" dediler.

Olay sırasında ise sinemanın iki sokak arkasında ,268 sokakta bir polis otosunun olduğu, mahalle halkı tarafından belirtildi.

MERSİN VE TARSUS'TAKİ GELİŞMELER

Mersin ve ilçesi Tarsus, bazı Emniyet görevlilerinin yanlı uygulamalarıyla faşist saldırıların yoğunlu kazandığı yerlerden biri haline geldi. Demirel hükümetiyle gözlenmeye başlanan bu uygulamalar ve faşist saldırılar son aylarda doruk noktasına ulaştı.

Nisan ayı içinde yola kasis yapan halkın üzerine güvenlik kuvvetlerinin ateş açmasıyla başlayan yanlı uygulamalar işkencelerle sürdü. Ali Uygur adlı bir öğretmen Tarsus Emniyetine bağlı yanlı bir polis timi tarafından işkence edilerek öldürüldü ve gizlice kimsesizler mezarlığında gömüldü. Bu arada faşist saldırılar da giderek yoğunlaştı. İki genç kaçırılarak bir bağ evinde öldürülürken, geçtiğimiz günlerde de 9 işçi yine faşist canilerce kaçırıldı ve işkence edildi. İşçiler tarafsız bir jandarma yüzbaşısı tarafından zamanında kurtarıldı.

OLAYDA KULLANILAN OTONUN ŞOFÖRÜ ÖLÜ BULUNDU

Faşist saldırganlar tarafından katliamda kullanılan 33-DU-435 plakalı otomobilin şoförü olduğu sanılan bir kişinin dün gece saat 23.00 sıralarında Bekirlidere Köyü yakınlarında yolda tabancayla öldürülmüş cesedi bulundu. Mustafa Antmen adındaki şoförün aynı zamanda ilkokul öğretmeni olduğu ve katliamı gerçekleştiren faşist saldırganlar tarafından öldürüldüğünün anlaşıldığı açıklandı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Vali Fahri Öztürk, otomobilin, Yozgat'ta ilkokul öğretmenliği yapan ve yaz tatillerinde Mersin'deki "Atlas" takside çalışan Mustafa Antmen'e ait olduğunun öğrenildiğini ve öğretmenin sinema katliamını düzenleyen faşistlerce öldürüldüğünün anlaşıldığını açıkladı.

Siirt'te katliam!

Siirt'in Batman İlçesi'ne bağlı Suçeker Köyü'nde önceki gün Halil Kandemir adlı bir yurttaşın evine bir minibüsle gönderilen yiyecek çuvallarının içine yerleştirilmiş bombanın patlaması sonucunda evde bulunan Fevziye, Arife, İbrahim ve Şerife Kandemir ile Fehime Yılmaz ve henüz kimliği saptanamayan bir kişi öldü. Olayda ayrıca Yusuf Kandemir ile Mahmut Kaptı ağır yaralanarak Batman Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Patlama ile ilgili olarak Mardin'in Midyad İlçesi'nden Batman'a çuvalla yiyecek getiren minibüsün sürücüsü Mehmet Seyid Akdoğan ile adları belirtilmeyen iki kişinin gözaltına alındıkları öğrenildi. Evlerine, içine bomba yerleştirilmiş yiyecek çuvallarının gönderildiği Kandemir ailesinin çocuklarının yörede "Apocu" olarak tanındıkları ve olayın siyasi yönünün olabileceği ilgililerce söylendi. Patlama sonucunda hayatlarını kaybeden Fevziye Kandemir'in 25, Arife Kandemir'in 12, İbrahim Kandemir'in 10 ve Şerife Kandemir'in ise 1,5 yaşında oldukları bildirildi.

KARABÜK'TE CHP'Lİ BİR İŞÇİ İŞKENCE İLE ÖLDÜRÜLMÜŞ OLARAK BULUNDU

Zonguldak'ın Karabük İlçesi'nde bir işçi Kartaltepe semtinde öldürülmüş olarak bulundu. Adının Mustafa Yalı olduğu bildirilen işçinin Karabük Demir-Çelik Fabrikasında çalıştığı ve CHP üyesi olduğu belirlendi. Yetkililer olayla ilgili sorusturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

MALATYA'DA FAŞİSTLERİN SALDIRISI SONUCU YARALANAN TÖB-DER'Lİ ÖĞRETMEN ÖLDÜ

Malatya'da önceki gün uğradığı silahlı saldırı sonucu yaralanan ilkokul öğretmeni Hasan Hüseyin Dede tedavi edilmekte olduğu hastanede kurtarılamayarak öldü.

MERSİN'DE DEVRİMCİ BİR ŞOFÖR YARALANDI

Mersin'de önceki gün saat 21.00 sıralarında arabasına binen bir faşistin bıçaklı saldırısına uğrayan bir şoför ağır yaralandı. Mahmut Türktunç adlı devrimci şoför, arabasına müşteri gibi binen bir caninin kalbine ve böbreklerine bıçak saplaması sonucunda ağır yaralandı. Türktunç, Mersin Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

ANKARA'DA DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMEN KATLEDİLDİ

Ankara Gaziosmanpaşa Kalamış Sokak'ta, Osman Özer adlı devrimci bir öğretmenin av tüfeği ile öldürülmüş cesedi bulundu. Faşist canilerce katledilen Osman Özer'in ölüsü, önceki akşam saat 20.30 sıralarında güvenlik kuvvetleri tarafından Kalamış sokakta bulundu. Hacettepe Hastanesi morguna kaldırılan Özer'in, Gazi Eğitim Enstitüsü'nden geçen öğretim yılı mezun olduğu ve öğretmenliğe tayinini beklediği öğrenildi.

TEKSTİL SENDİKASI GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE GAZİANTEP YÜNİPLİK ŞUBESİ BAŞKANI YARALANDI

Tekstil Sendikası Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Gaziantep Yüniplik Şubesi Başkanı Muzaffer Subaşı önceki akşam Gaziantep'te faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Alınan ilk haberlere göre Muzaffer Subaşı'ya 9 el ateş edildi vücuduna 8 kurşun isabet etti. Tedavi altına alınan Subaşı'nın sağlık durumunun ciddi olduğu bildirildi.

Tekstil İşçileri Sendikası adına basına yapılan yazılı bir açıklamada, Muzaffer Subaşı'nın faşistlerce hedef alınmasının bir tesadüf olmadığı ve bu saldırının sınıf sendikalarına ve ülke çapında binlercesine tanık olunan demokrasi güçlerine yöneltilen saldırıların yeni bir halkası olduğu belirtildi.

İstanbul'da 150 işçi gözaltına alındı

İstanbul Adliyesi 2. İş Mahkemesindeki duruşmayı izlemek için Sultanahmet'e gelen 150 işçi slogan attıkları öne sürülerek gözaltına alındı. Olayla ilgili olarak Türk Döküm Fabrikası işyeri temsilcisi Cuma Sakallı ile Devrimci Maden-İş Sendikası Eyüp Silahtarağa Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Cevat Aydın düzenledikleri basın toplantısında, arkadaşlarının serbest bırakılmasını istediler.

BURSA'DA "DEVRİMCİ SOL" YANLISI OLDUKLARI ÖNE SÜRÜLEN 28 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Bursa'da çeşitli eylemlere karıştıkları öne sürülen ve "Devrimci Sol" yanlısı oldukları bildirilen 28 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 28 kişiden üçünün Ankara ve Eskişehir'de çeşitli eylemlere karıştıkları öne sürülerek, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildikleri bildirildi. Yetkililer gözaltına alınan 28 kişi ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü ve şimdilik isimlerinin açıklanmıyacağını söylediler.

FATSA'DA ÇATIŞMADA ÖLDÜRÜLEN GENCİN SOL GÖRÜŞLÜ OLDUĞU BELİRLENDİ

Fatsa'nın Kılavuzömer Köyü'nde önceki gün güvenlik kuvvetleri ile girdiği çatışma sırasında öldürülen İlhami Yılmazın sol görüşlü olduğu belirlendi. Kılavuzömer Köyü'ne Vedat Şahin, Celal Demir, Ziya ve Recep adlı faşistler'in kılavuzluğunda gelen güvenlik kuvvetleri ile İlhami Yılmaz arasında çatışma çıktı. Çatışmada Yılmaz öldü. Köyde yapılan aramalar sırasında evlerin camlarının kırıldığı ve bazı evlerin büyük ölçüde hasara uğradığı belirtildi.

Ankara, Gaziantep, Eskişehir ve Malatya'da sağ görüşlü 5 kişi öldürüldü

● Cebeci Kirazlı Sokak'ta bulunan Muşti Milat'ın kapısını kırarak içeri giren silahlı kişiler içerde bulunan iki kişinin üzerine ateş açtılar. Sağ görüşlü oldukları belirlenen ve soyadı belirlenemiyen Sıddık adlı kişi olay yerinde ölürken sağ görüşlü Selim Tanrıverdi kaldırıldığı Numune hastahanesinde öldü. Silahlı kişilerin kaçtıkları bildirildi.

● Gaziantep Cumhuriyet Mahallesi'nde sağ görüşlü olduğu öğrenilen Mehmet Kartal bir grubun açtığı ateş sonucu olay yerinde öldü. Kartal'ın İl Sağlık Müdürlüğü'nde memur olarak çalıştığı öğrenildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

● Eskişehir Huzur Mahallesi'nde sağ görüşlülerin devam ettiği bir kahvehaneye gelen kimliği belirlenemiyen iki kişi içerde oturmakta olan sağ görüşlü Şahap Esen ve Seydi Kocabıçak'ın üzerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucu Şahap Esen olay yerinde öldü. Ağır yaralanan Seydi Kocabıçak ise hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Malatya Çevre Yolu'nda sabah saatlerinde motorla işine gitmekte olan sağ görüşlü Mahmut Gültaş kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Gültaşın Malatya Tekel Tütün Fabrikasında çalıştığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

7 ilde 10 kişi öldürüldü

● Fatsa'nın Mustafa Kemal Paşa Mahallesi.nde sabah saatlerinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Kazım Sarı adlı bir kişi öldü. Meşebükü Köyü'nde de kendisine ait fındık bahçesinde kimliği belirlenmeyen kişilerce Mehmet Samsun tabanca ile vurularak öldürüldü. Meşebükü Köyü'nde ise bir bahçede Ahmet Gündoğdu adlı bir kişi iki gün önce öldürülmüş olarak bulundu.

● Tarsus'un Büyüksu Kanal'ı içinde Ahmet Kaya isminde bir genç öldürülmüş olarak bulundu. Yetkililer Kayanın işkence edildikten sonra.a kafası suya sokularak öldürüldüğünü ve nerede ışkence yapıldığının belirlenemediğini bildirdiler.

● Eskişehir'de İstasyon arkasındaki vagonlar arasında meydana gelen olayda kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu kimliği henüz belirlenemeyen bir genç öldü.

Karabük'te Demir-Çelik Fabrikası işçisi Murat Yiğit evine giderken bir grup tarafından önce dövüldü sonra kurşun sıkalarak öldürüldü.

● Urfa'nın Bozyazı köyünde 3 kişiyi öldürdüğü iddiasıyla aranan Emin Karakurt'un cesedi önceki gün Fırat Nehrinde bulundu.Otopsi sonucu Karakurt'un 1 ay önce elleri, ayakları ve ağzı bağlandıktan sonra nehre atıldığı saptandı.

● Siirt'in Batman Ilçesi'nde önceki akşam saat 18.30 sıralarında Cumhuriyet Caddesi üzerindeki dükkanının önünde oturmakta olan İsmet Güntaç adlı bir bakkal, kimlikleri saptanamayan kişilerce tabancayla vurularak ağır yaralandı. Güntaç, kaldırıldığı Batman Sağlık Merkezi'nde öldü.

● Ankara'nın Kayaş Ege mahallesinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Bektaş Boran adlı bir kişi öldü. Boran'ın Ticaret Lisesi mezunu olduğu ve olayla

● Urfa'nın Suruç İlçesi ceza ve tutukevi baş gardiyanı Bekir Hanas cezaevi sokağında kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Olayla ilgili olduğu öne sürülen aynı cezaevi gardiyanlarından Ali Aslan gözaltına alındı.

Şehremini'nde TİT adlı faşist bir cinayet örgütünce katledilen sol görüşlü genç

İsmet Gündoğdu törenle toprağa verildi

HABER MERKEZİ

Şehremini Deniz Abdal Mahallesi Cami Sokakta boş bir inşaatta öldürülmüş olarak bulunan sol görüşlü İsmet Gündoğdu adlı 19 yaşındaki genç, ailesinin ve arkadaşlarının katıldığı bir cenaze töreniyle toprağa verildi. 5 Eylül Cuma günü faşist cinayet şebekelerinin eli kanlı militanlarınca kaçırılan ve işkence edildikten sonra vücuduna dokuz kurşun sıkılarak öldürülen İsmet Gündoğdu, İstanbul Kozlu Mezarlığı'nda gömüldü.

Yoksul bir ailenin birkaç çocuğundan biri olan İsmet, gündüzleri Kocamustafapaşa Lisesi'nde öğrenimine devam ederken bir yandan da geceleri Sefaköy-Aksaray minibüslerinde muavinlik yaparak ailesinin geçimine yardımcı oluyordu. Ailesiyle birlikte Kocamustafapaşa'da oturan İsmet Gündoğdu Tunceli'li. Çevresinde sevilen bir kişi olarak tanınan genci, ailesi en son 5 Eylül Cuma günü, evden işine gitmek üzere çıkarken görmüş. Bir daha da oğullarını sağ olarak görmek nasip olmamış Gündoğdu ailesine...

İsmet'in babası Hasan Gündoğdu muhabirimize şunları söyledi :

"Cuma günü çıktı evden. İki gece eve gelmeyince meraklandık, üç-dört sefer karakolları aradık. Selimiye'ye gittik. Fındıkzade'deki tugayı aramamızı öğütlediler. Oraya da haber verdik. Mahalledeki çocuklar bulmuş oğlumun ölüsünü... Bir Binbaşı gelip cesedini alıyor sağ olsun. Örfi idareden olan bu Binbaşı bana oğlumun dövülüp, işkence yapıldıktan sonra üzerine 9 kurşun sıkılmak suretiyle öldürüldüğünü ve yanına da TİT mi İT mi ne, öyle bir bildiri bıraktıklarını söyledi. Öğrendiğime göre faşistler Erhan diye birinin intikamını almak için, misilleme olarak öldürmüş benim can oğlumu."

Görgü tanıklarının ifadesine göre, İsmet Gündoğdu, Fındıkzade'de MHP'lilerin kaldığı Adana Öğrenci Yurdu'nun önünden geçerken koluna birkaç kişi giriyor ve boş bir inşaata götürülüyor. Ondan sonrası ise malum : Dayak, küfür, işkence ve yaşayan her varlığa düşman ellerin sıktığı kahpe kurşunlar... Sonuçta ise baharında sönen bir yaşam, acılı bir aile ve insanları öldürmekle geride kalanları sindirebileceklerini düşünen kara yürekler...

Ölüsünün yanına bırakılan TİT imzalı bildiride "Erhan'a kana kan intikam. Savulun Rus uşakları TİT geliyor" yazılıydı. Erhan adlı kişi bir hafta önce Şehremi'nde kimlikleri belirsiz kişilerin açtıkları ateş sonucu ölen "bombacı" Oğuzhan Cengiz'in kardeşi Erhan Cengiz Silivrikapı Kozlu Mezarlığı'na gömülen İsmet Gündoğdu için bir arkadaşı son görevini yaparken bir ozanımızın dizeleriyle şunları söyledi : "Açmaz açamaz deme hiç bir zaman bu nar çiçeği açacaktır elbet. Halkın üstüne böyle kalksa da faşist namlular, namert ellerdir. En sonda bir bir kırılacak."

Dr. Erdal Atabek serbest bırakıldı

HABER MERKEZİ

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Şakir Derkut, sağlık personelini yasadışı direnişe teşvik ettikleri gerekçesiyle tutuklandıktan 23 gün sonra dün akşam Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından serbest bırakıldılar. Atabek ve Derkut'un, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce yargılanmalarına tutuksuz olarak devam edileceği bildirildi.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Şakir Derkut, geçtiğimiz 19 Ağustos Salı günü İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından sağlık personelini direnişe teşvik ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınmışlardı.

NİĞDE YURDU YAKILMAK İSTENDİ

İstanbul Fındıkzade'de bulunan ve Devrimci öğrencilerin kaldığı Niğde Öğrenci Yurdu faşistlerce yakılmak istendi. Bilindiği gibi yurtlar bir süre önce kapatılmıştı. Önceki akşam Fındıkzade Ziya Gökalp Caddesinde bulunan ve yıllardan beri devrimci öğrencilerin kaldığı yurdun zemin katında yangın çıktı. Yangın sonra itfaiye ekiplerince söndürüldü. Niğde Yurdunda kalan eski öğrenciler ise yurdun faşistler tarafından yakılmak istendiğini öne sürdüler. Görgü tanıklarına göre Niğde Yurduna ellerinde benzin bidonları ile bir grubun geldiğini ve bir süre sonra da zemin katta bir parlama sonucu yangın çıktığını söylediler.

Yetkililer soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

ERZİNCAN VALİ KONAĞINA BOMBA KOYMAK İSTEYEN İKİ ÜYD'Lİ YAKALANDI

Erzincan'da Ordu Caddesi'nde Vali Konağına doğru yürümekte olan iki kişi şüphe üzerine takip edildi. Vali konağına gelen Şemsettin Özer ve Yasettin Yılmaz adlı faşistler ellerindeki kutudan bombayı çıkardıkları anda güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandılar. Gözaltına alınan faşistler ilk ifadelerinde Vali konağını ve Ticaret Lisesi müdürünün evine bomba bırakacaklarını söyledikleri bildirildi.

Vali gözaltına alınan iki kişinin ÜYD' (Ülkü Yolu Derneği) yönetim kurulu üyesi olduklarını açıkladı.

Hazırlayan: Hüseyin Adli

CHP Kütahya İl Başkanı Fevzi Esendemir:

"Faşist terör yanı sıra devlet terörü de estiriliyor..."

-7-

Kütahya'da faşist işgal böylesine sürdürülürken acaba CHP Genel Merkezi ne yapmayı düşünüyordu...? Kendileriyle görüştüğümüz Kütahya CHP İl örgütünden bazı yetkililer "Genel Merkezi'in Kütahya İl örgütünü fesh etmek istediğini" söylüyorlardı. Verilen bilgiye göre, Kütahya CHP il örgütü, genel merkezin fesh etmek istediği 12 il arasında bulunuyor. Kütahya'daki CHP yöneticileri, genel merkezin il örgütlerinin içinde bulunduğu durumu değerlendirmeden hareket ettiğini gerçekten halk için birşeyler yapmaya çalışan dürüst CHP'lilerin devrimcilerle birlikte tavır aldıkları için görevden alınmak istendiğini belirttiler.

-Kütahya'da gelişen olaylarla ilgili olarak konuştuğumuz CHP il örgütü yöneticileri özetle şunları anlattılar:

"Kütahya'da birkaç ay öncesine dek durum bu denli kötü değildi. CHP gençlik kolları çalışırken, faşistler yeterince denetim kuramıyorlardı. Aslında kabahat bizde oldu. Gençlik kollarında çalışan gençler, "Bunlar devrimci aşırı uç diye istemedik, gençlik kollarını dağıttık. Onlar olmayınca k....ler meydanı boş buldu, iyice azgınlaştı. Dostumuzu düşmanımızı ayıramadık biz. Devrimciler buradayken faşistler sokulamıyorlardı. Şimdi ise canımız tehlikede. kac kez tehdit ettiler, binayı kurşunladılar.

Aslında Kütahya'da ilerici, devrimci, CHP'li olan herkesin birleşmesi gerekir. Ama birleşmeyi bırakın ayrılık yaratılmak isteniyor. Genel merkezin fesh etmek istediği 12 il örgütü arasında Kütahya da var. Geçenlerde Akın Simav buraya gelerek yeni bir il başkanı aradı, bulamadı. Burası fesh edilirse, çalışacak insan bulamazlar.

KÜTAHYA CHP İL BAŞKANININ SÖZLERİ

Kütahya'da faşistlerin sayısız saldırısına uğrayan ve defalarca tehdit edilen CHP İl Başkanı Fevzi Esendemir bir avuç faşistin halkın gücüyle susturulabileceğini belirtti. Hiç kimsenin korkusundan dışarı çıkmadığını, o yüzden karşılarında güç bulamayan faşistlerin istediklerini yaptığını ifade eden Esendemir, Kütahya'nın faşistlerin yatağı haline geldiğini belirterek, "Bu durum emniyetin yanlı davranmasından kaynaklanıyor." dedi.

CHP İl Başkanı Fevzi Esendemir şunları söyledi: "Faşistler burda esnaftan zorla haraç topluyorlar. Kütahya'da sivil faşistlerin yanısıra devlet terörü de estiriliyor..

Bırakın devrimcileri, solcuları, demokratlar, CHP'ye oy verenler dahi sokağa çıkamıyor. Bir idam mahkumunun Kütahya'da saklanması emniyetin yanlı davranmasından kaynaklanıyor. Faşistler hergün saldırılarını yoğunlaştırıyorlar.

Zaman zaman parti binamıza saldırılar oluyor. Cumhuriyet ve Demokrat gazetelerini okumak, satmak sorun oldu. Binamızın altında dahi gazete satmak bir sorun Geçtiğimiz pazar günü faşistler binamızın yanındaki bayideki Cumhuriyet ve Demokrat gazetelerini yırtıp yaktılar. Hiçbir şey yapılamıyor.

Bir çok kez bize karşı silahlı saldırıda bulundular. Ama ne yakalanan var ne araştıran, son günlerde biraz sakinledi. Ancak bunun da göstermelik olduğu görülüyor. Çevrede saklanan faşistlerin rahatça barınabilmeleri için dikkatleri Kütahya'nın üzerine toplamak istemiyorlar. Oysa geçen günlerde bir çok devrimcinin, demokratın evi işyeri yakıldı, tahrip edildi. Bazı mahalleler de her istediklerini yapıyorlar. Şehir içinde de öyle. Soruşturan yok.

İdam Mahkumu Mustafa Pehlivanoğlu'ndan başka diğer faşist kaçakların da buralarda saklandığı biliniyor. Ama biz kesin olarak nerde saklandıklarını bilmiyoruz. Bu konuda da hiç bir araştırma yok.

Kütahya CHP İl Başkanı Fevzi Esendemir. Birçok kere faşistlerin tehditleriyle karşılaştı, evi ve işyeri bombalandı, kurşunlandı.

Yarın;
Nizamettin ÇOBAN

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1-Kayaları delmek işinde kullanılan siyah bir çeşit taş-2-Paylama-Yedirip içirme, boğaz-3-Çekilme, geri kaçma-Elverişsiz-4-Emeller-Topun gerisini kapayan kapak-5-Bir pamuk çeşiti 6-Bir şeye kendini verme-7-Tarlaya atılan tohumu örtmek için kullanılan bir araç-Serbest meslek adamlarını içinde toplayan resmi birlik-8-Katışıksız-Savrulmak için hazırlanan dövülmüş ekin yığını 9-Kunduz kürkü-Bir soru eki-

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-Perde ayaklılar sınıfından, balıkla beslenen bir deniz kuşu-2-Bir işteki engelleri yenme kararı-Kabıyla tartılan bir şeyin kabının ağırlığı-3-Hindistan'da mihraceden küçük hükümdar-Tersi: Eşek yavrusu-4-İki şey arasında az açıklık meydana getirme-5-Şarkı demek ise de,dilimizde eğlence yerlerinde oynanarak söylenen hafif şarkıları anlatır 6-Lityum elementinin simgesi-Bir harfin adı-Türkü-7-İçine andaçlar konan, boyna zincirle asılan türlü biçimde mücevher-8-Önem ya da değer bakımından gitgide yükselen bir sıra basamakların her biri-Cezaevi-9-Turfanda sebze yetiştirmek için hazırlanmış özel yer-Hafriyat-

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA

1-Gamma-Töz -2-Eroin-3Nal-Terim-4-Ok-Ma-5-Egzotik-6-şA-Kal-7-mzinoyiS-8-Dere-Af-9-Set-Mala

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-Genleşme-2-Ara-Gaz-3-Moloz-İde-4-Mi-Komet-5-Art-Or-6-Emi-Yem-7-Terakki-8-Asal-9-Zembil-Fa

● ANAYASA MD: 50—HALKIN ÖĞRENİM VE EĞİTİM İHTİYAÇLARINI SAĞLAMA DEVLETİN BAŞTA GELEN ÖDEVLERİNDENDİR
İLKÖĞRETİM KIZ VE ERKEK BÜTÜN VATANDAŞLAR İÇİN MECBURİDİR VE DEVLET OKULLARINDA PARASIZDIR ●

Eğitimdeki eşitsizlik en çok kırsal kesimde yaşayan çocukları etkiliyor. Yaşadıkları köylerde okul bulamayan çocuklar, hergün kar kış yağmur çamur demeden kilometrelerce yolu yürümek zorunda bırakılıyor. Oysa köylerinde okula gitmek bu çocukların da hakkı değil mi

İlköğretim Haftasını "kutlama" hazırlıkları başladı

Okula devam zorunluluğunun getirilmesinden 134 yıl sonra bile ümmilik yenilemedi

● 1975 NÜFUS SAYIMINA GÖRE OKUMA YAZMA BİLENLERİN ORANI YÜZDE 62. ALTI YAŞIN ÜSTÜNDE 4 MİLYON 248 ERKEK 8MİLYON 583 BİN KADIN OKUR-YAZAR DEĞİL. YANİ NÜFUSUN YÜZDE 38'İ OKUMA YAZMA BİLMİYOR.

Yaşar ÇAĞLAR

İlköğretim Haftası her yıl yinelendiği gibi bu yılda önümüzdeki hafta parlak söylevler, Atatürk, Cumhuriyet, demokrasi, insanlık vb. sözlerle başlayıp, minicik çocuklarımızın sınıflarda anlamını bilmediği şiirleri, ayaklarını yere vura vura okumalarıyla "kutlanıp" gidecektir. Yetkililer kitle iletişim araçlarında rakkamlar sıralayıp, "Büyük Türkiye", "kalkınma" diyecekler, böylece görevlerini yerine getirmenin mutluluğu içinde "kara gözlüklerinin" ardına çekilip, halkı kandırdıklarını sanarak şimdilik de olsa avunup duracaklar.

OKUMA YAZMA BİLMEYENLERİN ORANI YÜZDE 38

Oysa rakkamların dili hiç de efendilerden yana değil.

1975 Nüfus sayımına göre okuma-yazma bilenlerin oranı % 62'dir. 6 yaşın üstünde 4 milyon 248 erkek, 8 milyon 583 bin kadın okur yazar değil. Yani nüfusun % 38'i okuma-yazma bilmiyor.

1913'te, İkinci Meşrutiyet Döneminde, çıkarılan ve Cumhuriyet döneminde de en az elli yıl hükmünü koruyan "Tedrisat-ı iptidaiye Kanun-i Muvakkatı" ilköğretim mecburi ve devlet okullarında parasız yürütmeyi emretmekteydi. 1913'ten bugüne tam 67 yıl geçmiş, okuma yazma bilmeden iki kuşak ölmüş, ama sonuç değişmemiş.

Evet sonuç, halkımızın "kaderi" haline getirilen sonuç, değişmemiş. Hem de ANAYASA'nın 50. maddesinin üzerinden 19 yıl geçtiği halde.

Anayasa Madde 50 "Halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama Devletin başta gelen ödevlerindendir.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için mecburidir ve Devlet okullarında parasızdır."

1978'DE OKULSUZ KÖY SAYISI 3 BİN 116

sonrasının "cehaletle mücadele" açısından en önemli yasası kuşkusuz 222 sayısını taşıyan İlköğretim Yasasıdır. Bu yasanın 70/a maddesine göre 1971'de ilköğretimde okullaşmanın bitirilebilmesi için Devlet genel bütçenin % 3'ünü ilköğretime ayıracaktı. Yasalara çok saygılı yönetimler bu işi % 0,6 gibi oranlarla idare edip gitmişler. Böylece bırakın 1971'i, 1977-1978 öğretim yılı sonunda (yani Üçüncü Beş yıllık Kalkınma Planı Dönemi sonunda) okulsuz köy sayısı 3 116'dır. Köy odası ve barakalarla birlikte bu rakkam 6 bin civarındadır.

Yıllardır sürüp gelen nakarat: Plan Her Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlanırken bir önceki dönemin eleştirisi yapılıp, bu plan döneminde ilköğretim sorunun, hiç olmazsa okullaşma boyutunda çözüleceği, dönem sonunda 7-12 yaş nüfusunun % 100 okula kavuşturulmuş olacağı emredici hükme bağlandığı halde hiçbir plan sonunda % 100'lük okullaşma gerçekleşmez ve aynı terane bir başka vuslata ertelenip durur. Sözgelimi Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı da Üçüncü Plan Dönemi sonunda, 1977-1978 öğretim yılı sonu itibariyle, % 87,5'lik okullaşma oranının gerçekleşmesini yerleşmeye, yeterli bütçe ödeneği verilmemesine bağlayıp eleştirdikten sonra, 1983-1984 öğretim yılı sonunda yani Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönem sonunda % 100'lük okullaşmayı hedeflemiş bulunmaktadır, tıpkı eski planlarda olduğu gibi. O yıl geldiğinde aynı nakarat sürüp gidecektir kuşkusuz.

Çünkü, çözümsüz bırakılan halkın eğitimidir. Yoksa efendilerin çocukları için özel paralı ilkokullar nicel ve nitel olarak yeterlidir. Resmi rakamlara göre paralı özel ilkokullarda 1978-1979 öğretim yılında 22.198 çocuk, 996 iyi giyimli öğretmen nezaretinde, 110 okulda eğitilip gitmektedir. Üstelik ne ikili, ne de üçlü öğretim görmeden ileride gerekeceğinden bir yabancı dil de öğrenerek.

İlköğretim seferberliği, okuma-yazma kampanyaları, yedek öğretmenlik, çocuklara özel bayram günleri tahsis etme gibi yarı ciddi, yarı göstermelik bir çok çabaya karşın, Osmanlıların son dönemlerinde başlayıp, 57 yıllık cumhuriyet en başat sorunu düzeyine getirilen ilköğretim bugüne değin çözülenmemiştir. Tüm ciddi Planlamalara karşı çözülemeyecektir de. Çünkü egemen güçler halkın ümmilikten kurtulmasını ciddi olarak istememektedirler.

YASALARIN KESİN EMİRLERİNE KARŞIN İLKÖĞRETİMDE EŞİTSİZLİK GİDEREK ARTMAKTADIR.

Yıllardır Türkiyede kimi ilerici çevreler ilköğretimdeki eşitsizliğin nicel yanlarını sergilemektedirler. MEB, DİE ve DPT rakkamlarında bile birçok gizlemelere karşın, gerçekten de, eğitimdeki eşitsizlik sırıtıp durmaktadır.

Zorunlu ve parasız eğitim aşaması olarak kabul edilen 7—12 yaş nüfusunun 1. Milyona yakın kesimine okul sağlanamamıştır. Okulsuz çocukların çoğunluğu Doğu ve kırsal kesimdedir.

İlkokulu bitirenlerden ortaokula geçiş kırsal kesimde % 25, kentlerde ise % 75 oranındadır.

0—6 yaş, okul öncesi eğitim aşamasında ki çocuklar için ise Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı sonunda % 1.1'lik okullaşma sağlanabilmiş ve bu olanak bile yalnızca kentlerde, belirli gelir düzeyindeki ailelerin çocuklarına verilmiştir.

Örnekleri çoğaltmadan Milli Eğitim Temel Kanunundaki "Eşitlik ve Genellik" ilkesine bakalım:

"Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz" (Madde. 4.)

Yasa böyle diyor ama eğitimde belirli gelir düzeyi olan zümreye, belirli ailelere, özel torpilli kişilere kısacası egemen sınıflara ve en azından kentlerde oturanlara açıkça imtiyaz tanınmıştır. Çünkü okul olanakları onlara sunulmuştur. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının 433. sahifesinden itibaren bu imtiyazın örnekleri açıkça verilmektedir. (herhalde böylesi itiraflar nedeniyle olsa gerek ki faşistler Dördüncü Beş yıllık Kalkınma Planını, bakış açısı hiç de öyle olmadığı halde, "marksist" olarak nitelendiriyorlar.)

İLKÖĞRETİM PARASIZ DEĞİL, PARALIDIR

ilköğretimdeki eşitsizlik, göstermelik bir okul açılmasından daha geniş boyutludur. Söz gelimi Devlet okullarında zorunlu olan ilköğretim "parasız" değildir. Paralıdır. Gerçi özel okullar gibi Devlet okulları belirli bir para almamaktalar ama tefeci-bezirgan sermayenin dergi, kitap, defter satış alanı olarak kârlarına kâr katmaktadır. Dar gelirli, fukara halkımızın altından kalkamayacağı boyutlara varan bir okul masrafıyla karşılaşılmakta, yıl yıldan daha kötü bir yük ailenin sırtına binmektedir. Osmanlının sübyan mekteplerinde yalnız okuma öğretildiğinden yazıyla ilişkili araç-gereç okullarda bulunmazdı. Şimdi de bu vur-kaç düzeninde, bu pahalılıkta dargelirlilerin çocukları bir "alfabe" kitabıyla sözde okuyup yazacaklar.

"Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği"nin sağlanacağı (METK, Madde 8) Yasalarda yazılmasına karşın bunun nasıl sağlandığı görülmekte. İşçinin, köylünün, emekçinin, dargelirli tüm halkımızın kuru ekmek alma gücü bile elinden alınmışken, zam zulümle inletilirken hangi fırsat eşitliğinden hangi imkan eşitliğinden söz edilecek.

Öte yandan her türden eğitbilim kurallarına aykırı olarak ikili, üçlü "ekspres" öğretim giderek artmaktadır. Normal, özel öğrenim görenler ile bunlar arasında, yani gecekondu halkının çocukları arasında, hangi imkan ve fırsat eşitliğinden söz edilecek.

Dünyada geri bıraktırılmış ülke çocuklarının 70. Milyonu 5 yaşına gelmeden ölmekte, yetersiz beslenme nedeniyle 6.Milyonu sakat ve kötürüm kalmaktadır.

Yeterli beslenemeyen gidecek okul bile bulsa ders araç-gereci bulamayan, ilaçsız bakımsız milyonlarca çocuğun eğitim olanaklarından "eşitlik ve genellik" ilkesi içinde yararlanabilmelerine olanak varmı? Gittikçe artan sömürü, eğitim olanaklarındaki eşitsizliğindede çoğalması sonucunu doğurmuyor mu?

Evet. "Temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır (METK, madde.7)" diye yasa maddesi buyurmak yeterli değil. Bu hakkın elde edilmesidir önemli olan.

Eğitim, öğretim felç durumda

İstanbul Okmeydanı Ortaokulu'na 9 aydır müdür atanmıyor

İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünün sorumsuzluğu sonucunda Okmeydanı Ortaokulu'na 9 aydır müdür atanmadı. Müdür yardımcılarının da tamam olmadığı okulda eğitim öğretim hizmetleri yürütülemiyor. İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü Özlük İşleri Şefi MHP yanlısı Seyit Ateş, öğrenci velilerine, "Biz o okulu haritadan sildik" dedi.

Öğrencilerin karne, diploma alamadığı Okmeydanı Ortaokulu'nda görevli öğretmenler konuyla ilgili olarak şunları söylediler:

"Müdür olmadığı için öğrenciler iki dönemde de karne alamadılar. Mezun olan öğrenciler diploma alamadıklarından liseye kayıt yaptıramıyorlar. Eylül'ün dördünde başlaması gereken bütünleme sınavları da yapılamıyor. 14-15 yıllık öğretmen arkadaşlarımıza dahi güvenmediklerini belirten Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri okulda öğretimin felce uğramasına neden oldular. Bizim bütün başvurularımıza sadece sözlü olarak "idare edin" demekle yetiniyorlar. 'Kendi aranızdan bir arkadaşınızı seçin, bize bildirin' dediler, biz de bildirdik. Ama henüz bir cevap alamadık".

Öte yandan öğrenci velileri ve öğrenciler okullarının gece kondu bölgesinde olması nedeniyle ilgi gösterilmediğini belirterek, "Biz öğrencisi, öğretmeni, velisi ile yoksuluz, bu nedenle bize ilgi göstermiyorlar" dediler.

Adı Arif Çetinkaya. Ailenin 5 çocuğundan biri. Ferit İnal Lisesi'nin 1. sınıfında okuyor. Babası inşaat işçisi, annesi ise ev kadını. Yüzlerce emekçi ailesi gibi bir gecekonduda yaşamlarını sürdürüyorlar. Arif de diğer emekçi çocukları gibi yazın su satarak ailesinin üzerindeki geçim sıkıntısını hafifletmeye, ailenin yükünü omuzlamaya çalıştı. Şimdi ise tatil bitti ve sınavlar başladı. Arif ve Arif gibiler sınavlarda ne kadar başarılı olabilecek dersiniz...

İlkokul çağında 600 bin çocuk bu yıl da okula gidemeyecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Uluslararası Okuma-Yazma günü kutlandı. Bu yıl da ilkokul çağında 600 bin çocuk, okula gidemediğinden, okuma yazma öğrenemeyecek. Okul çağındaki kızların yüzde 20-25'inin erkeklerin ise yüzde 8-12'sinin ilkokula gidemediği öğrenildi.

1968 yılından beri her yıl 8 Eylül Okuma-Yazma Günü olarak kutlanıyor. Fakat hala bütün dünyada sorun ciddiliğini koruyor. UNESCO'nun istatistik bürosundan alınan en son bilgilere göre, 1980 yılında, dünyada 15 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun 814 milyonu okuma yazma bilmiyor. Ve yine bütün dünyada 5-14 yaşları arasındaki çocukların 24 milyonu okula gidemiyor.

Türkiye'de okula gitme oranının bu yıl yüzde 91.2'ye ulaşması hedefleniyor. Oysa 8 yıl önce yüzde yüzlük bir oran hedeflenmişti. İlkokul çağındaki bütün çocukların okula gitmesi 1972 yılının hedefi olduğu halde günümüzde bu rakama hala ulaşılamadı. Bu gün okul çağında bulunan 6 milyon 300 bin çocuktan ancak 5 milyon 700'ü ilkokula gidebiliyor. Milyonlarca insan ise hala okuma-yazma bilmiyor,

Suçu Meydan Mahallesinde oturmak

Mezuniyet belgesi alan bir öğrenci sınıfta bırakıldı

● Mersin Yol—İş Sendikası Yürütme Kurulu üyesi Zeki Erdur'un oğluna Ağustos ayında İstiklal Ortaokulu'nun MHP yanlısı müdür yardımcısı Ahmet Koca tarafından geçici mezuniyet belgesi verildi. Eylül ayında ise yine MHP yanlısı Müdür Taner Dal tarafından sınıfta kaldığı bildirildi.

Adana İstiklal Ortaokulun'dan mezun olduğuna ilişkin geçici mezuniyet belgesi alan Hüseyin Erdur adlı öğreciye mezun olduğuna ilişkin ikinci bir belge almak üzere başvurduğunda, MHP yanlısı olduğu bildirilen okul müdürü tarafından iki dersten sınıfta kaldığı bildirildi.

Mersin Yol-İş Sendikası Yürütme Kurulu Üyesi Zeki Erdur'un oğluna PTT Meslek Okulu sınavına girebilmesi için 25 Ağustos tarihinde İstiklal Ortaokulu Müdür Yardımcılarından Ahmet Koca tarafından geçici mezuniyet belgesi verildi. MHP yanlısı okul müdürü istifa ettiği için yine, MHP yanlısı olduğu bildirilen Müdür Yardımcısı tarafından imzalanan geçici mezuniyet belgesinde Hüseyin Erdur'un 6.38 derece ile mezun olduğu ve ortaokul diploması almaya hak kazandığı belirtildi.

Hüseyin Erdur 1 Eylül tarihinde mezun olduğuna ilişkin ikinci bir belge almak üzere başvurduğunda, bu kez yeni müdür Taner Dal tarafından Matematik ve Resim derslerinden sınıfta kaldığı, mezuniyet belgesi verilemeyeceği bildirildi. Taner Dal'ın da MHP eğilimli olduğu öğrenildi.

Konuyla ilgili olarak gazetemize bilgi veren Zeki Erdur, Karayolları 5. Bölge Müdürlüğünde şoför olarak çalıştığını, sendikacı olduğu için hemen hemen her hafta bir başka yere sürüldüğünü, şimdi de oğlu ile uğraşıldığını söyledi.

Adana'nın Meydan Mahallesinde oturduğunu söyleyen Zeki Erdur, oğluna yapılan bu yasadışı uygulamanın ilerici ve devrimcilerin çoğunluktaki Meydan Mahallesi halkının karşılaştığı baskı ve uygulamaların bir parçası olduğunu belirtti. Erdur, 7—8 öğrencinin daha oğlunun karşılaştığı benzer durumda olduklarını kaydederek, "Bu yaşadışı uygulamanın peşini barakmıyacağım" dedi.

İstiklal Ortaokulu 3-G sınıfından 193 nolu Hüseyin Erdur'a önce mezun olduğu bildirilerek kendisine 25.8.1980 günü 570.2-580 sayılı bu belge verildi. Ancak daha sonra Matematik ve resim dersinden başarısız olduğu söylendi ve diploması verilmedi.

SANAYİDE MAKİNA-İNSAN İLİŞKİSİ VE SINIF MÜCADELESİ

M.Sönmez

● Iş sürecinin parçalanmasıyla, ağır basan niteliğine veya yeteneğine uygun parça - işe, yerleştirilen işçi, bu parça işte veya işlerde uzmanlaşır. İşçinin aynı yalın hareketi defalarca yapması ve bütün dikkatini bu işleme toplaması, ona deney kazandırarak istenen sonuca en az çaba harcayarak nasıl ulaşılabileceğini öğretir.

İŞİN PARÇALARA BÖLÜNMESİNDEN SONRA HER PARÇA-İŞE UYGUN ARAÇLAR DA GELİŞTİRİLDİ

Manifaktürün bir diğer özelliği, işin elle yapılıyor olmasıdır. İşçinin yardımcısı kullandığı iş aletidir. El zanaatı veya hüner henüz önemini kaybetmemiştir. El zanaatına olan bağımlılık makinalı üretime geçinceye kadar sürecektir. İş sürecinin farklı hüner ve güç gerektiren parça-işlere bölünmesiyle, her işçi niteliğine göre bir parça-işe yerleştirilir. İşçilerin niteliklerine göre sınıflandırılıp, gruplandırılmasıyla işyerinde niteliksel bir kademelenme oluşur. Bununla birlikte, her üretim süreci herkesin yapabileceği basit el işlerini gerektirir, bu da "vasıfsız işçiler" diye bir kategoriyi yaratır.

Manifaktürde vasıfsız işçiler için çıraklık gideri azalır, vasıflı işçiler için ise el zanaatçısına göre yapılan gider azalır. Her iki durum için de emek-gücünün değeri düşer. Bu da kapitalist yararına artı-değerin artışı demektir. Çünkü, önceden de belirttiğimiz gibi, emek gücünün yeniden üretimi için gerekli zamanı kısaltan şey, artı-emek alanını genişletir.

İş sürecinin parçalanmasıyla ağır basan niteliğine veya yeteneğine uygun parça-işe yerleştirilen işçi, bu parça - işte veya işlerde uzmanlaşır. İşçinin aynı yalın hareketi defalarca yapması ve bütün dikkatini bu işleme toplaması, ona deney kazandırarak istenen sonuca en az çaba harcayarak nasıl ulaşılabileceğini öğretir. Emeğin üretkenliği yalnız işçinin yetenekli oluşuna değil çalıştığı araçların yetkinliğine de bağlıdır. Parça-işçinin kendisinden beklenen işlemi daha kısa zamanda ve daha verimli yapabilmesi için, iş aletleri parça - işe uygun hale getirilmiştir. Böylece aletlerde de parça-işe göre bir farklılaşma olmuş, belli türde aletler kullanıldıkları işe göre biçimlenerek parça-işçinin elinde en verimli kullanılabilir hale sokulmuştur. Marks, yalnız Birmingham'da 500 çeşit çekicin yapıldığını örnek verir. Aletlerin parça-işe göre biçimlenmesi giderek, yalın aletlerin biraraya gelmesiyle oluşan makinaların varolması için gerekli maddi koşulları yaratmıştır. Son olarak önemli bir nokta, manifaktürde iş aleti işçinin işini kolaylaştırır, işçi tarafından yönlendirilir, işçinin elinin bir uzantısıdır. Makina, bu durumu tamamen tersine çevirecektir.

"Bütün—İş"in "Parça—İş"lere bölünmesi ve her "Parça—İş"te bir işçinin uzmanlaştırılması, işin yapılması için gerekli bilgi ve hüneri de parçalara bölüyor, böylece kapitalist açısından işin tümünü bilen hünerli işçi bulma sorunu ortadan kalkıyordu. Artık kadın ve çocuklar da bu basit hale getirilmiş "Parça—İş"lerde çalıştırılabilecekti.

MAKİNALI ÜRETİM VE MAKİNA-İŞÇİ İLİŞKİSİ:

Modern sanayinin üretim aracı makina genişleyen meta üretimi ve onun geliştirdiği teknik temelin sonucu olarak ortaya çıktı. Makina, birbirinden tamamen ayrı üç kısımdan oluşur. Birinci kısım makinanın bütününü devindiren motor mekanizması kısmıdır. Makinayı harekete geçirme gücünü, başlarda buhar makinası, ısı makinası ,elektromanyetik makina v.b. ile kendisi üreten, ya da bu gücü çağlıyanlardaki su çarkları, yel değirmenleri gibi zaten hazır bulunan bir doğa kuvvetinden alan bu kısım daha sonraları gelişerek kömür, petrol, doğal gaz ve nihayet uranyumun sağladığı enerjiyi kullanan elektrik motoruyla güç üretmeye başladı.

Makinadaki ikinci kısım, güç iletici mekanizmadır... Volanlar, şaft, dişli tekerlekler, kayışlar, halatlar vs.den oluşan güç iletici mekanizma devinimi düzenler, hareket şeklini gerektiği gibi değiştirir. Örneği; düz iken dairesel yapar ve bunları makinanın üçüncü kısmı olan çalışma mekanizması arasında böler ve dağıtır. Çalışma mekanizması - iş makinaları- birinci kısmın ürettiği gücü ileten ikinci kısım aracılığıyla devinir, harekete geçer ve iş konusunu ele alarak ona istenilen biçimi verir.

Yarın :
İŞÇİNİN ZİHİNSEL YIPRANMASI

Dostoyevski
TİMSAH
Çizgi: CEMAL KARABAŞ

Akademilerarası Kurul Eskişehir'de toplandı

HABER MERKEZİ

Bir kez daha Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy başkanlığında toplanan Akademilerarası Kurul, Akademilerin bir yıl süreyle öğretime ara vermesi kararını görüştü.

Eskişehir'de yapılan toplantının açış konuşmasını yapan Fersoy, Akademilerarası Kurul'un eğitim ve öğretimi yeniden düzenleyici araştırmalar yapmasını isteyerek, "yönetmelik düzenlemesiyle bu devrenin aşılacağına inanıyorum" dedi.

İstanbul, Ankara Eskişehir, Bursa, Trabzon ve Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri başkanlarının katıldığı Akademilerarası Kurul toplantısında varılacak sonuçlar ve alınan kararlarla ilgili olarak bugün bir açıklama yapılacağı açıklandı.

"Adana'daki direnişler haksızlığa karşı doğan tepkidir"

ADANA (DEMOKRAT)

CHP Adana İl Başkanı Av. Kemal Hakgüder, bir süre önce Sabancı Holding'e bağlı işyerlerinde başlayan ve 7 bin işçiyi kapsayan direnişlerle ilgili olarak, "Adana'daki işçi direnişleri haksızlığa doğan bir tepkidir" dedi. Hakgüder, Teksa, Mensa, Bossa-1, Bossa-2 ve Sasa işyerlerindeki direnişler üzerine yaptığı açıklamada, gözaltına alınan işçilerin yasal yönden savunmalarının ücretsiz olarak partili avukat arkadaşlarıyla bakmayı taahhüt ettiğini bildirirken, Sasa'da gözaltına alınan işçilerin tümünün serbest bırakıldığı, işyerlerinden çıkarılan işçi sayısının ise 50'ü bulduğu öğrenildi.

–HAKGÜDER'İN AÇIKLAMASI–

CHP İl Başkanı Av. Kemal Hakgüder, işçi direnişleriyle ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi.

"Sermaye güçlerinin etkisi altında kalan AP azınlık hükümeti işçilerin toplu iş sözleşmesinden doğan haklarını kısıtlamak ve grev haklarını engelleme uygulaması içindedir. Bu arada kendilerinden yana olmayan işyerindeki işçi haklarını savunan kişileri beşer onar işten çıkarmaktadırlar. İşverenlerin bu haksız tutumları dolayısıyla yapılan işçi direnişleri haksızlığa doğan bir tepkidir. İşçilerin bu davranışları her demokratik ülkede olduğu gibi ülkemizde de haklılık kazanmaktadır. Direnişe geçen işçilerle ilgili gazetelerde yer alan yasal haklarının bir an evvel yerine getirilmesini, haksız yere işten çıkarılanların tekrar işe alınmalarını işyerinde huzuru sağlama bakımından zorunludur. Direniş sebebiyle gözaltına alınanların yasal yönden savunmalarını ücretsiz olarak partili avukat arkadaşlara baktırmayı il başkanı olarak taahhüt ederim."

CHP Adana İl Başkanı Av. Kemal Hakgüder CHP Genel Başkanı Ecevit'in TÜRK–İŞ'e bağlı Petrol-İş Sendikası genel kurulunda "işçiler sahaya inmelidir" şeklindeki sözleriyle de ilgili olarak şunları söyledi :

"Genel Başkanımızın TV'de yer alan beyanatına katılıyorum. İşçilerin haklı direnişleri karşısında iş barışı sağlamak için yönetime katılmaları zorunludur. Zaten parti programımızda da bu görüş hakimdir.

–7 BİN İŞÇİNİN DİRENİŞİ SÜRÜYOR

Adana'da Sabancı Holding'e bağlı Sasa, Teksa , Mensa, Bossa 1 ve Bossa 2 Fabrikalarında toplam 10 bin işçinin başlattığı direniş sürüyor. Sasa'da 4 eylül günü başlayan direniş nedeniyle gözaltına alınan işçilerin tümü serbest bırakılırken, işyerinden çıkarılan işçi sayısı 50 ü buldu.

Direnişler nedeniyle Adana Sıkıyönetim Komutanlığının önce işverenle daha sonra da Sasa Fabrikasında işçi temsilcileriyle bir görüşme yaptığı öğrenildi. İşçi temsilcilerinin 7 maddelik istekleri kabul edilir edilmez çalışmaya başlayacaklarını bildirdikleri görüşmeden sonra, sıkıyönetim yetkililerinin işverenle dün yeniden bir görüşme yaptıkları belirtildi. Görüşmeler hakkında sıkıyönetim yetkililerince herhangi bir açıklama yapılmadı.

Sabancı Holdinge bağlı Suni Sentetik Elyaf İplik Fabrikası Sasa işyerinde yetkili bulunan TÜRK–İŞ'e bağlı Petrol-İş Sendikası Baştemsilcisi Salim Uzuner direnişle ilgili olarak "İşçinin sorunları birikmişti, tabandaki kaynama direnişe dönüştü" şeklinde konuştu.

Petrol-İş yetkililerinin genel kurul nedeniyle direnişi henüz değerlendiremediklerini belirten Salim Uzuner, Başkanlar Kurulunun İstanbul'da toplanarak durumu görüşeceklerini ifade etti.

Uzuner, işyerinden çıkarılan işçi sayısının 50'yi bulduğunu işten çıkarmaların direnişle ilgili olmadığını, işverenin kıyım listelerini daha önceden hazırladığını ve amacının fabrikadaki örgütlülüğü kırmak olduğunu kaydetti. Sasa Baştemsilcisi işçi kıyımına devam edilmesinin beklendiğini de sözlerine ekledi.

Salim Uzuner, sıkıyönetim komutanlığının işyeri temsilcilerini görüşmeye çağırdığını bildirerek önceki gün yapılan görüşmede sıkıyönetim yetkililerinin isteklerinin işveren tarafından kabul edilmesi halinde çalışmaya başlayacaklarını ilettiklerini kaydetti. Uzuner, sıkıyönetim yetkililerinin işyerinde bazı kişilerin işçileri tehdit ettiğini ileri sürdüğünü belirterek, "Biz böyle bir tehdit olmadığını, tersine işverenin işçileri tehdit ettiğini söyledik." dedi.

Öte yandan Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası Yönetim Kurulu üyelerinden Sait Burçin ile Necdet İnandıoğlu'nun Sasa işvereni Hacı Sabancı ile bir görüşme yaptıkları öne sürüldü. Görüşme sırasında Sabancı'nın, Sasa işçilerinin istekleri arasında yer alan "İl dışına sürülen işçilerin yeniden işbaşı yapmaları" talebinin kaldırılması durumunda, Teksif'in örgütlü olduğu işyerlerinde sorunların çözülebileceğini ve direniş süresince ödenmeyen yevmiyelerin de ödeneceğini ifade ettiği bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasına destek direnişi yapan, Teksif'in yetkili olduğu işyerlerindeki sendika temsilcileri, işçilerle yaptıkları görüşme sonunda, Sabancı'nın tekliflerini kabul etmediler.

Öte yandan, işçilerin Sabancı'nın sendika ile protokol imzalamak istemesine de karşı çıktıkları ve tüm isteklerinin kabul edildiğini belgeleyen protokolun işçi temsilcileri ile yapılmasında ısrarlı oldukları öğrenildi. Taraflar arasında önceki gün ve dün yapılan görüşmelerden bir sonuç alınamaması üzerine, Sabancı Holding'e bağlı diğer işyerlerinde de direnişlerin başlıyabileceği ve Adana çapında yaygınlaşabileceği öne sürülüyor.

Bu arada, yetkililerden edinilen bilgilere göre, Mersin yolu üzerinde bulunan Çukobirlik tesisleri ile Sasa Fabrikası vakınlarına, asılan, yerlerine "Yaşasın Sasa direnişimiz, Devrimci işçiler, Devrimci Yol" şeklinde yazılar bulunan pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetlerince indirildi.

Yeraltı Maden-İş ertelenen grevleri için Danıştay'a başvurdu

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden–İş Sendikası TKİ' ye bağlı Güneydoğu Anadolu Asfaltit ve Linyit İşletmeleri Şırnak, Silopi ve Cizre işyerlerinde alınan grev kararlarını Bakanlar Kurulunca 30 gün süreyle ertelemesi üzerine Danıştaya başvurdu. Dava dilekçesinde "karar amaç, yönünden yasalara aykırıdır" denildi.

Bilindiği gibi GAL işyerlerinde süren toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanmış ve işveren 11 Ağustos 1980 günü lokavt kararı aldığını açıklamış, 18 Ağustos 1980 günü ise Yeraltı Maden–İş sendikası 3 işyerinde grev kararı almıştı.

Bakanlar Kurulunun "milli güvenlik" gerekçesini işyeri ve işkolu dikkate alındığında, hiç bir hukuksal esasa dayanmadığı ifade edilen dilekçede şu görüşlere yer verildi:

"Çıkarılan kömürün ulusal bütünlük, ulusal birlik, ulusal savunma, ulusun bekası olarak yorumlanabilecek, milli güvenlikle uzaktan yakından ilişkisi bulunmamaktadır. Türkiye'de tek kömür çıkartılan işyerleri Cizre,Şırnak Silopi değildir. Burada üretilen kömür'ün Türkiye'de toplam üretilen kömür içindeki payı da düşüktür.

Anayasal bir hakkın iç güvenliği tehlikeye düşürdüğünü kabul etmek açık bir çelişkidir. Bakanlar Kurulu son 9 ayda 50 den fazla grevi erteleyerek gerçek amacını sergilemiştir. Erteleme kararında taraf Bakanlığın imzası vardır"

Kuruluş yasasının 1. maddesine göre TKİ-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı olduğundan idarenin grevi ertelemesiyle işverenin grevi ertelemesininaynı anlamı taşıdığı savunulan dilekçede daha sanra şöyle denildi:

"İşçilerin ekonomik ve sosyal durumlarını düzeltmek amacıyla kullandıkları grev hakkını, bizzat işverenin ertelemesi, grev müessesini ve grevi Anayasal bir hak olarak kabul eden Anayasamızın 47. maddesine aykırıdır."

Emniyet Komisyonu toplantısı başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Emniyet Komisyonu toplantısı başladı. Toplantının açılışında bir konuşma yapan İçişleri Bakanı Orhan Eren "Kanun ve nizam hakimiyeti mutlaka sağlanacaktır" şeklinde konuştu.

Emniyet Komisyonu toplantısına Genelkurmay Başkanlığı İçişleri, Adalet, Milli Eğitim, Gümrük ve Tekel Bakanlıklarının üst düzeydeki temsilcileriyle, MİT Müsteşarı ve 10 ilin valisinin katıldığı bildirildi.

İçişleri Bakanı Orhan Eren açış konuşmasında şöyle konuştu:

"Şurasını açık ve seçik olarak ifade etmeliyim ki, sıkıyönetim ilan edilen veya edilmeyen illerimizde anarşi terör ve yıkıcılıkla mücadelede sıkıyönetim komutanlıkları, güvenlik kuvvetleri ve mülki idare amirleri elbette sorumludur. Bu demek değildir ki, diğer kurum ve kuruluşlar mücadele dışında kalacaklardır. Bütün kurum ve kuruluşlar sıkıyönetimin ve idarenin başarısı için her imkanı kullanmak zorundadırlar. Bu konudaki başarı doğrudan doğruya devletin ve milletin başarısı olacaktır.

Yüksek sesle düşünmek gerekirse, amansız ve kesintisiz bir şekilde sürdürülen mücadeleye, elde edilen başarılara rağmen arzu edilen sonuca niçin ulaşılamamıştır? Sıkıyönetim ve idare, idarenin muhtelif kolları arasında koordinasyon ve işbirliği açısından bir eksiklik mi vardır? Mahkemelerin yavaş karar vermesinde idarenin tutum ve davranışının rolü nedir? Hiç bir ard niyet taşımaksızın anarşi, terör ve bölücülükle daha etkili mücadele verme amacına yönelik nakil ve tayinlerde Danıştay'ca verilen yürütmeyi durdurma kararlarının sebebi, idarenin tasarruflarını yeterince savunamaması mıdır? Yüce mahkemeye dosyalardaki deliller ve elde edilen bilgiler aktarılırken acaba gerekli titizlik gösterilmekte midir? Anayasamızın 114.nci maddesi hükmü Danıştay ve idarece nasıl farklı yorumlanmaktadır?

Daha bir sürü sorunun kimseyi itham etmeksizin, içtenlikle cevabını aramak zorunda olduğumuzu sanıyorum."

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

dıran, cinayet şebekelerine öldür emri veren bu kuşa dönmüş kişileri görmezden gelip havanda su döğenler var. Örneğin Çetin Altan. Yıllar yılı onurlu bir savaşım vermiş Cetin Altan Aktüalite'deki son yazısında şöyle diyor:

—Az gelişmiş ülkelerde iyimser aydınların sevimli bir inancı vardır: Her şeye rağmen halk uyanıyor derler:

"Onlar uyanırken" diye kitap yazmış Çetin Altan halkın uyanışını iyimser bir inanç saydıktan sonra Türkiye kuşa dönmüş ne gam!

"Türkiye'nin ekonomik durumu ihtilal öncesi Fransa'ya benziyor"

İZMİR(THA)

Türkiye Bakkallar Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Aslan, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durumu ihtilal öncesi Fransa'ya benzetti.

Aslan, 45 milyonluk Türkiye'de rahat yaşayanların meclislerdeki politikacılar ile 3-5 vurguncu olduğunu öne sürerek "yıllardır halkı sömürüyorlar, yetmedi şimdi de yok etmeye çalışıyorlar"dedi.

Ramazan Aslan bazı çevrelerce halkın tasarruf eğiliminin arttığı yolunda iddiaları da "halkın tasarruf eğilimi artmadı, halkı buna mahkum ettiler" diye yanıtladı.

Kendisine yöneltilen soruları cevaplandıran Türkiye Bakkallar Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Aslan özetle şunları söyledi:

"Halkın tasarruf eğiliminin arttığını öne sürüyorlar, artmasında ne yapsın, yaşamak için başka şansı yok, millet eskilerini yamayıp giymekten ne yapacağını şaşırdı. Düne kadar halkın her türlü gereksinimini karşıladığı bakkal dükkanları kepenklerini kapatmak zorunda kaldılar. Küçük esnaf giderek artan bir baskının altında inliyor."

"KAZANAN ÜÇ_BEŞ VURGUNCU"

Ramazan Aslan, halkın içinde bulunduğu çıkmazlarla savaşımı sürerken, politikacıların birbiriyle atışmaktan başka birşey yapmadıklarını da belirterek, "bu durumda diledikleri gibi davranan üç-beş vurguncu ile bunların arasındaki ticaret ve sanayi odaları parsayı topluyor" dedi.

Aslan, bir süre önce TANSA'ya zeytinyağı yerine çiçekyağı sattığı belirlenen kişilere İzmir Ticaret Odası'nın ne yaptığını sorarak, "bu odalar ve bunların temsilcileri politik etkinlik gösterip her olayı kendi çıkarları doğrultusunda oluşturuyorlar. Sonunda kazanan hep kendileri oluyor. Bu arada halk ezilmiş, aç kalmış umurlarında değil"

"İran-ABD çatışması dünya savaşına yol açabilir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt İran ile ABD arasındaki çatışmanın dünya savaşına yolaçabileceğini söyledi.

Alman Demiryolu İşçileri Sendikasının Batı Berlin'deki genel kurulunda konuşan Schmidt, uluslararası sorunlara ilişkin olarak çok karanlık bir tablo çizdi ve dünya barışını tehdit eden sorunların 1981 yılında da süreceğini belirtti. Schmidt, dünya'da savaşa yolaçabilecek önemli konuları şöyle sıraladı: İran'daki rehineler sorunu, Afganistan bunalımı, İsrail—Arap uyuşmazlığı, Sovyetlerle ABD arasındaki silahlanma yarışı ve Salt 2 Anlaşmasının hala onaylanmamış ve Avrupa'da orta menzilli nükleer füzelerin sınırlandırılmasına ilişkin görüşmelerin hala başlamamış olması.

İRAN'DA HÜKÜMET SORUNUNA İLİŞKİN POLEMİK SÜRÜYOR

İran'da devlet başkanı Beni Sadr ile İslam Cumhuriyet Partisi arasında yeni hükümetin oluşturulmasına ilişkin anlaşmazlık ve polemik sürerken, İran Ulusal Meclis başkanı Ayetullah Rafsanjani, Beni Sadr'ın önceki gün yaptığı konuşmayı sert bir dille eleştirdi.

Beni Sadr yaptığı konuşmada küçük bir grubu iktidarı kendi tekeline almak istemekle suçlamıştı. Rafsanjani ise, konuşmanın devlet başkanı ile İCP'nin anlaşması olasılığını azalttığını söyledi.

KÖRFEZDE MANEVRALAR

Tahran radyosunun yaptığı açıklamaya göre İran donanmasının Cumartesi gününden beri Basra Körfezi ve Hürmüz Boğazında yaptığı manevralar bugün sona erecek. Manevralara, Körfez bölgesindeki 1. Filoya bağlı birlikler Umman Denizi kıyısında üslenen uçak ve helikopterler katılıyor.

Bir limon 15 lira

(Baştarafı 1. Sayfada)

başında gelmektedir. Bu nedenle bir limonun 15 liraya satılması çok garip bir olay. Bir kasa limonun hal çıkışı şu anda 1500 liradır. Bu durum alıcıyı da satıcıyı da çok zor durumda bırakmaktadır. Her gün artan fiyatlar karşısında ihtiyacımız olan malı alabilmek için ne yapacağımızı şaşırmış durumdayız. Bu gidişle bu kış limonun tanesi 25 liraya bile fırlayabilir" diyorlar Öte yandan bir kilo limonun 150 lira olması karşısında yurttaşlar, **"Bu hükümet çayımıza, çorbamıza limon sıkmamıza da izin vermiyor. Pahalılık alıp yürüdü. Aşımızı zehir ettiler, hiç bir şeyin yanına yaklaşamaz olduk. Bu kışı nasıl geçireceğiz?"** diye yakınıyorlar.

Bu arada ilgililer, taze limonun kesimine yeni başlandığını, Adana'da 100 lira olan limonun bekletilmiş yatak limon olduğunu, yeni mahsül limonun 60 liraya satıldığını bildirdiler.

5 bin Et ve Balık

(Baştarafı 1. Sayfada)

işyerinde grevlerin kademeli olarak başlatılacağını ifade ederek, grev uygulamasına gidilecek olan işyerlerinin Kars Ağrı, Burdur, Kayseri, Diyarbakır Et Konbinaları ile Mersin Soğuk Depo Müdürlüğü, Amasya, Ayvalık, Bolu, Çanakkale, Gelibolu, Kastamonu, Ordu ve Sinop Soğuk Hava Depo Şeflikleri olduğunu açıkladı.

Toplu sözleşme müzakerelerinden sonuç alınamadığı gibi, oluşturulan uzlaştırma kurulunda da bir sonuç alınamadığını belirten Mıhlacı, **"İktidar, bir taraftan TİS Koordinasyon Kurulu denetiminde işçi ücretlerinin artışını engellemeye çalışırken, öte yandan düzmece gerekçelerle grev ertelemelerini had safhaya çıkarmaktadır"** dedi.

Danimarka Sol Sosyalist Partisi, Fikri Sönmez'in serbest bırakılmasını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Danimarka muhalefet partilerinden sol Sosyalist Parti'nin Parlamento grubu Türkiye hükümetine ve Danimarka'daki Türkiye Büyükelçiliğine bir mektup yollayarak Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in tutuklanmasını kınadı ve serbest bırakılmasını istedi.

Sosyalist parti milletvekillerini adına Anna Grete Holmsgaard imzasıyla yollanan mektupta, Fatsa Belediye Başkanının tutuklanıp yargılanması, Türkiye'deki demokratik haklara yöneltilmiş bir saldırı olarak nitelendirildi.

CHP Grubu'nda sert tartışmalar

(Baştarafı 1. Sayfada)

GRUP TOPLANTISINDAKİ TARTIŞMALAR

CHP Grubunun saat 10.00 da başlayan toplantısında Grup Yönetim Kurulu'nun partinin 57. kuruluş yıl dönümü nedeniyle hazırlanan bildirinin taslağı okundu. Sözkonusu bildirinin bir bölümünün CHP'li 31 parlamenterin geçtiğimiz günlerde yayınlanan açıklamasına yanıt niteliği taşıdığı öne sürüldü. Bazı CHP'li üyeler söz alarak sözkonusu bölümlerin bildiriden çıkarılmasını istediler. Bu arada söz alan Bursa milletvekili Hasan Esat Işık ve İstanbul Milletvekili Tarhan Erdem yanıt niteliği taşıyan bölümlerin bildiriden çıkarılmasını ve partinin birlik ve beraberlik içinde olmasını istediler. Daha sonra söz alan Sivas Milletvekili Mahmut Özdemir, ise grup bildirisinin değiştirilmemesini istedi. Özdemir'in bu sözleri üzerine bazı CHP'li parlamenterlerin sert biçimde tartıştıkları görüldü. Bu sırada CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi Nebil Oktay'ın Hasan Esat Işık'ın üzerine yürüyerek "Seni köpek" diye bağırdığı ve "Bursa'da özel hesaplar içinde olduğunu biliyoruz" dediği öne sürüldü.

Bu arada Grup Başkanvekili Metin Tüzün ile tartışması sırasında Ecevit'in güldüğünü gören Uşak Senatörü Ahmet Tahtakılıç "Genel Başkan da gülüyor. Bunda gülünecek ne var? Aslında bu halimize gülmek değil ağlamak lazımdır" dedi.

Bu tartışmalar üzerine grup toplantısına 10 dakika ara verildi. Daha sonra toplanan grupta partinin 57. kuruluş yıldönümü nedeniyle bildirinin hazırlanması için "Redaksiyon komitesi" kurulması kararlaştırıldı.

GRUP BİLDİRİSİ: PARTİNİN SAĞA KAYDIĞI YOLUNDAKİ YORUMLAR GEÇERSİZ

Grup toplantısından sonra yayınlanan bildiride ise partinin sağa kaydığı yolundaki yorumların geçersiz olduğu görüşü savunuldu. CHP nin "Demokratik sol bir çizgide olduğu" vurgulanarak "CHP'yi programından öte de bir solculukla suçlayarak halkta kuşku uyandırmak isteyenler halkı yanıltamamışlardır" denildi.

CHP Grubu bildirisinde daha sonra partinin birlik ve beraberlik içinde oması gerektiği belirtilerek "Faşizmin 1920, 1930'ların Avrupa'sında görülen yöntemlerle hergün biraz daha tırmandırıldığı" savunuldu.

Açıklamanın geri kalan bölümünde "Hükümet güçlerinin masum insanları bile baskı altına aldığı; siyasal terör yanında bir başka terör örneğinin de ortaya çıktığı" kaydedilerek şöyle denildi:

"Benzeri Güney Amerika ülkelerinde görülen ekonomik model halkımızı ezen bir ekonomik terör haline dönüşmüştür. Bugünkü koşullar altında en büyük görev halkı ekonomik ve siyasal terörün elinden kurtarmaktır"

MSP'Lİ AKSAY DEMİREL'İN MSP'Yİ KAPATMA GAYRETLERİNİ BOŞA ÇIKARACAĞIZ

MSP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Aksay, yaptığı açıklamada "AP Genel Başkanı Demirel'in MSP'yi kapatma gayretlerini boşa çıkaracağız" şeklinde konuştu

Aksay, AP ve CHP'nin MSP ile hükümet kuran partiler olmalarına rağmen, her fırsatta MSP'yi din istismarcılığı ile suçladıklarını kaydederek "Ancak bu konuda CHP daha insaflı davranırken AP hırçınlıkla bize saldırmaktadır" dedi.

CHP'Lİ ÖYMEN: ÜLKEMİZ SEÇİM GÜVENLİĞİ ŞARTLARINA KAVUŞTURULMALIDIR

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen ise Erbakan'ın "Erken seçim imkanı ortadan kalkmıştır" şeklindeki sözlerini yanıtladı ve "Bu hükümetle seçim güvenliğinin sağlanamayacağı MSP tarafından da belirtiliyordu. Bundan sonra yapılan , yapılması gereken şey ise ülkemizi en başta hükümeti değiştirmek üzere bir seçim güvenliği şartlarına süratle kavuşturulmalıdır." dedi.

Ekonomide üretim artışı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Devletin gücünün caydırıcılığının arttırılmasını da isteyen Narin **"Devletin güçlendirilmesi için DGM'den başka çözüm yolu öneren varsa söylesin"** diyerek özetle şu görüşleri savundu.

"Sayın Başbakan yıllardır gündemde bulunan DGM ve sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanlarının genişletilmesi sorununun çözümünü memleketin en acil meselesi olarak kamuoyunun gündemine getirmiştir. Gözden kaçmaması gereken ana sorun devletin anarşi ve terör karşısında caydırıcı gücünün arttırılmasıdır.

Vatandaşın huzur ve hürriyetini korumak görevi her zamankinden daha çok bugün önem taşımaktadır. Bu görevi yapma konusunda ortaya çıkacak gelişmeler komünizmin ve terörizmin işine yarar. Komünizme ve terörizme karşı daha uyanık bir mücadelede herkesin ve her siyasi partinin sorumluluğu vardır. 45 milyon vatandaşın hissiyatına tercüman olmak, huzuru temin edecek somut yolu önermek gerekmektedir. Bugün bu çözüm yollarından birini hükümet başkanı önermiştir. DGM'den başka bir çözüm yolu öneren varsa onlarında üzerinde durularak devlet gücünün caydırıcılığı arttırılmalıdır. Ekonomide canlanma buna bağlıdır. Üretim artışı buna bağlıdır. Bunu en kısa zamanda yaparak uzun zamandır durgunlaşan ekonomiyi yeniden canlandırmak, kalkınma hızını yükseltmek gerekir"

Artvin'de kuraklık yüzünden hayvanlar yok pahasına satılıyor

Cengiz YILDIRIM

Artvin ve çevresi son yirmi yılın en kurak yazını yaşadı. Bölge halkı yılın kurak gitmesi nedeniyle hayvanının kışlık ihtiyacını temin edemeyeceği için elindeki malını zorunlu olarak yok pahasına satmaya mecbur oldu. Bu arada aldıkları mahsülün diğer yıllara oranla üçte bir azaldığını belirten üreticiler, "şimdiden ofiste kuyruğa girmeye hazırlanıyoruz. Bütün bir kış boyu ne yiyip ne içeceğiz? zaten her yıl aldığımız mahsül ihtiyacımızı karşılamıyordu. Buna bir de kuraklık eklenince ne yapacağımızı şaşırdık, kaldık" dediler.

Geçimini hayvancılıkla sağlayan bölge halkı; Artvin Ardahan ve Kars yaylaları arasında kurulan "Hayvan panayırı"nda yok pahasına sattıkları hayvanlarının sorumlusu olarak Demirel hükümetini gösterdiler. Üç aydır bölgede kurulan panayırda, tüccar,celepçi ve tefecilere 1 milyona yakın küçük ve büyük baş hayvan sattıklarını belirten özellikle Şavşat, Ardanuç ve Ardahan ilçeleri halkı, hükümetin bilerek önlem almadığını açıkladılar.

Hayvanını yok pahasına satan yurttaşlar konuya ilişkin gazetemize yaptıkları açıklamada özetle şunları söylediler:

"Hükümete soruyoruz, hayvan bakmak, çay ve buğday gibi temel tüketim maddelerini üretmekten daha mı kolaydır? Daha mı verimli yüksektir? Yoksa halkın yararına daha verimsiz bir kaynakmıdır? Neden bizim yoksul, yıllardır ezilmiş horlanmış vatandaşın alınteri devletin kantarına giderek değerlendirilmiyor. Bu hükümet gerçekten halkın hükümeti ise her yıl yapılması mümkün olduğu gibi özellikle böylesine kurak yıllarda ülkenin, birçok ilinde hayvan alım kantarları kurarak bizi aracının tefecini ve tüccar ve de cambazların elinden kurtaramaz mı? Hükümet, halkın ürettiği alınterine sahip çıkarak malını değerlendirirse bu halk hükümetine daha çok sahip çıkıp daha iyi verimli olabilecek mal yetiştirmez mi?

"MALIMIZIN ÇOĞUNU SATTIK KALANINI NASIL BESLEYECEĞİZ?"

Elindeki malının çoğunu; gerekli yemi, otu , samanı tedarik edemediği için sattığını kalanını nasıl besleyeceklerini düşündüklerini anlatan yurttaşlar, hükümetin kuraklık nedeniyle yaptırdığı tespitlerinin de birer aldatmaca olduğunu vurguladılar.

Hükümetin kuraklık nedeniyle maliye memurlarına yaptırdığı tespitlere ilişkin de görüşlerini belirten halk, "devletin köylerimizde kuraklık nedeniyle yaptığı tespitler gerçeklerden uzaktır. Yüzde 40'a varmayan kuraklık gören köylere yardım yokmuş. Bize yapacağı en büyük yardım zamanında malımızı ve emeğimizin değerlendirilmesiydi. Fakat, bunu hükümetin yapmayacağını biliyorduk. Çünkü hükümetin birçok yerdeki uygulaması bunun kanıtıdır" dediler.

ŞAVŞAT KAYMAKAMI NE DİYOR?

Kuraklık konusunda alınan önlemlerle ilgili görüşlerini aldığımız Şavşat Kaymakamı T.Ziyaeddin Akbulut, kuraklık için hasar tespit komisyonu kurulduğunu 2090 sayılı yasa gereği çalışmaların yürütüldüğünü, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının gerekli yardımları yapacağını sandıklarını belirtti. Akbulut, ilçede şimdiye dek 30'u aşkın köyde kuraklık tespit çalışmalarının yapıldığını, yasa gereği tespitlerin yapılabilmesi için köy muhtarlarının müracaatının gerekli olduğunu söyledi.

"ŞAVŞAT'TA NE YETİŞİR?"

56 yaşlarında olduğunu söyleyen Hisabali Çakmak, yıllar önce kendisine bir yabancı tarafından sorulan klasik bir sorudan yola çıkarak bugünkü durumu şöyle anlatıyor:

"Bana yabancı bir vatandaş yıllar önce Şavşat'ta ne yetişir? şeklinde bir soru sordu. Bende kendisine; Şavşat'ta çocuk yetişir. Eğitim görülür, halkın sorunlarıyla ilgilenilir dedim. Bugünkü hükümet buraya yaptığı bölge okulunu askeri kışlaya çevirdi. Bu durum Şavşat halkının hükümete olan güvenini hepten sarsmıştır. Çünkü yoksul halkın çocuklarının okuması için, yıllarca verilen vaadden sonra yapılan okul, bugün askeri kışla olarak kullanılmaktadır. Devlete askeri kışla lazımsa başka yere yapabilirdi"

DİSK Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Rıza Güven,

"İşverenlere rahatça işçi çıkarma ortamı hazırlanmaktadır"

HABER MERKEZİ

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Rıza Güven, **"İşverenlere rahatça işçi çıkarma ortamı hazırlanmaktadır"** dedi. Rıza güven, Türkiye işçi sınıfının, kıdem tazminatını ve asgari ücreti dondurma çabalarına izin vermeyeceğini söyledi.

Rıza Güven, bir açıklama yaparak, iktidarın bir yandan işçi kıdem tazminatları fen tasarısını yasallaştırmaya çalışırken diğer yandan da aylık 5 bin 400 alan Asgari Ücreti dondurma hevesinde olduklarını açıkladıklarını söyledi.

Güven, hazırlanan fen tasarısının işverenlerin yıllardır savundukları tasarının ta kendisi olduğunu belirterek açıklamasını şöyle sürdürdü; **"Bu tasarı ile kazanılmış işçi kıdem tazminatlarını ortadan kaldırmak, işverenlere rahatça işçi çıkartma ortamı hazırlanmaktadır. Siyasal iktidarın bu tasarısı gerçekleşirse, işverenler hem kıdem tazminatı fonunu, SSK primleri gibi düşük faizlerle uzun süre kullanarak milyonlarına milyonlar kattıktan sonra hileli iflas ya da yurt dışına kaçarak kıdem tazminatlarını Devletin sırtına yükleyebileceklerdir. Buna karşılık işçiler, işverenlerce tek kuruş kıdem tazminatı ödemeden sokağa atıldığında kazandıkları kıdem tazminatını, alabilmek için ya emekliliği ya sürekli iş göremezliği ya da çocukları alsın diye ölümü bekleyeceklerdir"**

Güven, açıklamasının sonunda, böylesi tehlikeli girişimlerde bulunan iktidarların işçi sınıfının göstereceği büyük tepkileri düşünmek zorunda olduğunu belirterek sözlerini şöyle tamamladı; **"Konfederasyon olarak uyarı görevimizi yapıyoruz. Siyasi iktidar ve işverenlerin kazanılmış kıdem tazminatlarını ortadan kaldırmalarına, asgari ücret dondurmalarına işçi sınıfı ve DİSK izin vermez. DİSK ve Türkiye İşçi sınıfının geçmişi bu konudaki örneklerle doludur"**

Anadolu Ajansı Olağanüstü Genel Kurulu yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Anadolu Ajansı Olağanüstü Genel Kurulu, ajansın Sıhhiye'deki binasında yapılıyor. Genel Müdür Atilla Onuk'un isteği üzerine Yönetim Kurulu kararından sonra yapılması planlanan Olağanüstü Genel Kurul'da yönetim değişikliği olmayacak, ancak yönetimin içinde bulunduğu bazı güçlükler ele alınacak.

Çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgilere göre ajansın Genel Müdürü Atilla Onuk, bir süre önce eski Genel Müdür Aytekin Yıldız döneminde işe alınanlarla ilgili tasarrufun yasalara aykırı olduğunu gösteren bir mahkeme kararını sunacak ve tartışılmasını isteyecek.

Bilindiği gibi Onuk, Aytekin Yıldız döneminde işe alınanlar hakkında Yönetim Kurulu kararı bulunmadığını öne sürmüş ve bunların durumlarının saptanması istemiyle dava açmıştı. Bu arada mahkeme sonucunu beklemeden Yıldız döneminde işe alınanların görevine son vermişti. Ancak, Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay'ın çabaları sonucu bu kişiler yeniden işe alınmıştı.

Genel Müdür Atilla Onuk'un bu kez olağanüstü Genel Kurul'dan yetki alacağı ve Yıldız döneminde işe alınanların tasfiyesi konusundaki sorumluluğu ortaklarla paylaşarak bu konudaki karşı çıkışlara engel olmaya çalışacağı sanılıyor.

Çağdaş Gazeteciler Derneği İstanbul Temsilciliği:

"Basın, yayın emekçilerinin seslerini yükseltmeleri kaçınılmazdır"

HABER MERKEZİ

Merkezi Ankara'da bulunan ve 2 yıldır çalışmalarını sürdüren Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin, İstanbul temsilciliği çalışmalarına başladı.

Dernek İstanbul temsilciliği tarafından yayınlanan basın bildirisinde demokratik basının susturulmak istendiği, gazetelerin yasaklandığı, basın emekçilerinin tutuklandığı, haklarında yüzlerce yıl hapis cezalarının istenildiği vurgulanarak, **"Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi, Politika Gazetesi Yazışleri Müdürü Ali İhsan Özgür, TRT Program yapımcısı ve yazar Ümit Kaftancıoğlu ile Demokrat Gazetesi muhabiri Recai Ünal faşistler tarafından öldürülürken, basın yayın emekçilerinin tepkisiz kalmayacağı, örgütlü ve kararlı bir şekilde seslerini yükseltmeleri kaçınılmaz oluyor"** denildi.

Tüm basın yayın emekçilerini; bu baskılara karşı, basın-yayın alanının daha demokratikleştirilmesi, bu baskıların kaldırılması amacıyla örgütlenmeye çağıran ÇGD İstanbul temsilciliği, çalışmaların şimdilik temsilcilik düzeyinde yürüdüğünü açıkladı.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde direniş yapıldı

İZMİR(DEMOKRAT)

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışan sağlık emekçileri önceki gün öğle yemeklerini boykot ederek hastane önünde 1 saat süren oturma eylemi yaptı.

Tam gün tazminatlarının maaşlarla birlikte vergilendirilmesini ve sağlık personeli üzerindeki baskıları protesto eylemlerini sürdüren Tıp Fakültesi sağlık emekçileri öğle yemeğini yemediler. daha sonra poliklinik önünde toplanan işçi, memur, hemşire ve doktorlar konuyla ilgili çeşitli konuşmalar yaparak bir saat kadar süren bir oturma eylemine giriştiler.

Yeni Çeltek grevi 100. gününü

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yeraltı Maden-İş tarafından yapılan açıklamada, yerli ve yabancı basının Yeni Çeltek grevine geniş yer verirken çok sayıda yabancı turist, araştırmacı ve gazetecinin de grevi ziyaret ettiği bildirildi.

Öte yandan, Almanya'da yayınlanan Tageszeitung gazetesi, "Yeni Çeltek'de halkın kendi yönetimi" başlıklı yazısında, işyerinin işverence kapatılması kararının göstermelik olduğunu asıl amacın, bugün Türkiye'nin dört bir yanında tezgahlanan "işyerlerinin faşistleştirilmesi" nin Yeni Çeltek'de uygulanması olduğunu yazdı. İşçilerin çalışma koşullarının 19. yüzyıldaki gibi olduğunu da vurgulayan gazete, Yeni Çeltek Linyit İşletmeleri için bir yardım kampanyası da başlattığını bildirdi.

Yeraltı Maden-İş yetkililerinin açıklamasında, basının Yeni Çeltek grevine değişik açılardan yaklaştığı ifade edilerek, şu görüşlere yer verildi: "Yerli basın organlarında, Yeni Çeltek'e bir taraftan 'grev' olarak yer verilirken, diğer taraftan 'Nokta Operasyonu yapılacak yer" olarak yer verildi. Bazı gazetelerde, Yeni Çeltek grevi, maden işçilerinin mücadelesindeki gerçek nedenler araştırma nitelikli yazılarla sunulurken, bazılarında da, anti-faşist mücadele içindeki işçilerin, köylülerin direnişleri karalandı.

Grevin 100. gününde işçilerin, grevin ilk günkü heyecanını ve coşkusunu yaşadığı, çevre halkıyla dayanışmanın artarak sürdüğü bildirildi.

"Ali Yurtaslan'ın itiraflarına ilişkin incelemeler başladı"

ANKARA(THA)

Cumhuriyet Başsavcısı Fahrettin Kıyak, Ali Yurtaslan'ın itiraflarına ilişkin incelemenin başlatıldığını açıkladı.

Başsavcı Kıyak, MHP ile ilgili dosyaların henüz incelemeye başlandığına ilişkin olarak gazetelerde yer alan haberler üzerine bir açıklama yaptı.

Kıyak, açıklamasında, **"Başlangıç safhasında olan incelemenin sadece Ali Yurtaslan'ın itiraflarıyla ilgili başvuru üzerindeki inceleme olduğunu"** belirterek, **"MHP hakkında Başsavcılığa daha önceden intikal etmiş bulunan dosyalarla ilgili çalışmaların ise daha ileri safhalara ulaştığını"** kaydetti

İdam

(Baştarafı 1. Sayfada)

insanlık görevidir" dediler.

Mamak Askeri Cezaevinde bulunan devrimci tutuklu ve hükümlüler 593 imzalı dilekçelerinde şöyle dediler:

"İdam cezaları karşısında insanlık görevi yerine getirilmelidir getirilecektir. Görev, tüm idam cezalarına karşı ortak bir dayanışma sürdürmektir. Necdet Adalı'ya, Kemal Ergin'e verilen ve onaylanan idam cezalarına karşı çıkılmalıdır.

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03 28 08 15
Yıl: 11 Sayı. 2295/272
Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.
BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU
Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ
ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.–6 aylık 1800.– 1 yıllık 3600.–TL.
YURT DIŞI
Uçakla 3 aylık 4500.– 100 DM
6 aylık 9000.– 200 DM
1 yıllık 18.000– 400 DM
İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) 700 TL
Devam sayfaları (süt cm) 800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.) 3000 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750 TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 30 TL.
Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Faşist darbenin üzerinden 7 kara yıl geçti

"PİNOCHET YENİLECEK, ŞİLİ HALKI KAZANACAK"

11Eylül 1973, yalnızca Şili halkı için değil; dünyanın her köşesindeki özgürlüğe, demokrasiye bağlı, faşizme karşı olan halklar için kara bir gündür.

11 Eylül 1973, Şili halkının üzerine bombalar. tanklar. tüfeklerle faşizm karanlığının çöktüğü gündür.

Şili devlet başkanı Salvador Allende , aynı gün şunları söylüyordu: "Toplumsal davalar ne cinayetlerle ne de kaba kuvvetle durdurulabilir"

ŞİLİ'DE FENERSİZ YAKALANMAK...

1969 Aralığında Komünist Parti, Sosyalist Parti, Radikal Parti, Halkçı Birlik Partisi, Bağımsız Halk Partisi ve Sosyal Demokrat Parti'nin ortak bir programı kabul ettiklerini açıklamaları üzerine kurulan "Unitad Popular", (Halk Birliği), "Şili işçilerini,köylülerinin, memurlarının ve aydınlarının siyasal ve sosyal birliği" olarak 1970 seçimlerine girdi,. Seçimlerdeki başkan adayı Salvador Allende, 4 Eylül 1970 seçimlerinde oyların yüzde 36.3' ünü alarak Şili Cumhuriyetinin başkanı oldu.

Allende'nin Halk hükümeti, 3 Kasım 1970'de göreve başladı. Seçimleri kazandığını duyduğu zaman "Benimle birlikte halk da Moneda'ya (hükümet sarayı) taşınacaktır" diyen Allende'nin kabinesinde, Şili tarihinde ilk kez dört işçi bakanlık görevini aldı. Ülkedeki birçok işyeri devlet kontrolü altına alındı. Şili'nin candamarı olan madenlerin ulusallaştırılması büyük ölçüde gerçekleştirildi. Kentlerde, yabancı tekellerin hakimiyeti kırılmaya,çokuluslu bankaların etkinliği azaltılmaya çalışılırken, kırsal kesimde de tarım reformu başlatıldı.

Bu arada Şili'deki etkinliklerinin gün geçtikçe azaldığını, çıkarlarının tehlikeye düştüğünü gören emperyalist güçler, ABD Kongresinden askeri karargahlara kadar.bir çok yerde kapalı kapılar ardında "Şili'deki iyi olmayan gidiş"in nasıl durudurulacağını tartışıyorlardı.

11 Eylül 1973 kanlı darbesi , Amerikan holdingleri ITT ile Konnecott'un bürolarında, CIA merkezinde. Şili'deki işbirlikçilerinin ve partilerinin bürolarında, askeri karargahlarda hazırlandı.

Ama önce, devlet kuruluşları ve yasama gücü sistematik olarak felce uğratıldı. Sanayi alanında sabotajlar suikastler, boykotlar, grevler düzenlendi. Kısacası ülkenin dört bir yanında kademe kademe karışıklık yaratıldı. Bu arada, Küba'da Castro'ya karşı protesto olarak yas giysileriyle gösteri yapan kadınların deneyimi ya da Brezilya'da J. Goulart'a karşı burjuva kadınların giriştiği "boş tencereli yürüyüşler" olduğu gibi Şili'de de uygulandı.

Yapay olarak kuyruklar yokluklar yaratılmaya başlandı. ITT'si, Konnecott'u CIA'sıyla tüm karşı devrim güçleri, ilk adımda gerici bir ayaklanmanın propagandasını yaptılar. Guatemala'yı, Vietnam'ı kana boğanlar, bu defa Şili'de harekete geçmişlerdi.

KARA DARBE

11 Eylül 1973'e böyle gelindi.Ordu bu karışık ortamda darbe yapma olanağını buldu. Şili Halk Birliği hükümeti, faşistlerin yoğun hava bombardımanları, topçu ateşiyle Başkanlık sarayını ele geçirdikleri askeri bir darbeyle devrildi. Başkan Allende, öldürüldü. Darbe Silahlı Kuvvetler komutanı General Augusto Pinochet önderliğinde başlatıldı. Cunta, ülkede sıkıyönetim ilan etti, basına, tüm kitle haberleşme araçlarına sıkı bir sansür koydu. Tüm radyo istasyonlarını ve telefon santrallerini ele geçirdi. Şili'nin dünya ile bağlantısı kesildi. Unitad Popular hükümeti ve; MIR (Devrimci sol Hareketi) üyeleri tutuklandı.

Stadyumlara doldurulan insanlara toplu işkenceler uygulandı. Sorgulamalar yapıldı aç bırakılan, sürüklenen, aşağılanan bir çok Şilili, daha sonra ya dipçiklenerek ya da kurşuna dizilerek katledildi.

Santiago'daki elçiliklerden birindeki bir görevli, 16 Eylül Pazar günü sabahı saat 11:00 de öldürülenlerin cesetlerinin alındığını söyledi. Carabinorolar, onları battaniyelerle taşıyarak bir kamyona fırlatmışlar. Bir başka diplomat, bir kamyon dolusu cesedin koca bir çukuru boşaltıldığını ve ardından hemen toprakla örtüldüğünü söyledi."

(Le Monde)

Şili diktatörü Pinochet ise, 1 Ekim 1973'te Amerikan Time dergisinde yayınlanan konuşmasında şöyle diyordu:

"Demokrasi, kendi varlığını yoketmenin tohumlarını bünyesinde taşır. 'demokrasi arada bir kan banyosu yapmalıdır ki, demokrasi olmaya devam etsin' diye bir söz vardır. Neyse ki bizde böyle olmadı. Yalnızca birkaç damla kan aktı."

Öte yandan Şili cuntası basın aracılığıyla, Şili'nin bütün bölgelerinde, devrik Allende hükümetinde görev yapmış herhangi bir görevlinin bulunduğu yeri haber verenlere 1.500.000 escudo ödül verileceğini, ayrıca yakalananların üzerinden çıkan paraların da verileceğini ilan ediyor, arananların boy boy fotoğraflarını yayınlıyordu.

Başkan Salvador Allende'nin "Halk Birliği" hükümeti sırasında, Şilili kitleler sık sık anti—emperyalist gösterilerle, meydanları, stadyumları dolduruyorlardı. Faşist generallerin Eylül 1973'te yaptıkları darbe sırasında, Şilililer bu meydanlarda ve stadyumlarda kurşuna dizildiler.

Şili'de faşist cuntanın halka karşı giriştiği katliamlara karşı savaşan "Devrimci Sol Hareket" (MIR) gerillaları bugün de Şili direniş hareketinin başını çekiyorlar

MIR: GORİL DİKTATÖRLÜĞÜ KRİZ İÇİNDE

MIR adıyla bilinen "Devrimci Sol Hareket", Şili'de adından en çok sözettiren silahlı muhalefettir. 1965 yılı Ağustos ayında Miguel Enriques önderliğinde Şili'li devrimciler tarafından oluşturulan MIR, bugünün Şilisinde de faşist cuntaya karşı savaşmaktadır.

MIR'in Şili sol hareketi içerisindeki yeri ve izlediği çizgiyi genel hatlarıyla yansıtabilmek amacıyla, MIR Genel sekreteri Miguel Enriques'in Ocak 1974'te yayınladığı mesajdan bir bölüm sunuyoruz.

"Hepinizin bildiği gibi "goril diktatörlüğü" Şili'de iktidarı kan ve cinayetle ele geçirdi ve yeni bir egemenlik biçimi oluşturdu.

Bugün Latin Amerika'ya ithal edilmiş bulunan bir sistem, Nazi Almanyasının faşist hareketlerinin Latin Amerika'ya uygulanmış halidir.

Demokrasi adına tüm özgürlükler kaldırıldı. 30 binden fazla insan katledildi, 40 bini aşkın insan hapishanelere, toplama kamplarına tıkıldı ve binden fazla insan sıkıyönetim kararıyla kurşuna dizildi. 10 bin işçi ve memur, fabrikalardan, çiftliklerden, üniversite ve bürolarındaki işlerinden atıldılar.

Subaylar, o dillerinden düşürmedikleri ulusal yapı adı altında cuntanın, yüzbinlerce Şili'liyi sefalete sürükleyen Kuzey Amerikan sermayesinin ve Şili'li büyük burjuvazinin çıkarlarını pekiştiren eşi bulunmaz bir gerici ekonomi politikası yaratmaktadırlar.

Şili'de başarısızlığa uğrayan ne sosyalizm, ne proletarya ihtilali, ne de ihtilalci politikadır. Amacımız diğer solcu partilerle bir polemiğe girmek değildir, ama Şili deneyi bütün dünya halkları için bir ders olmuştur. Bugün Şili'deki başarısızlık, reformist politikanın İşçileri içine sürüklediği kargaşanın sonucudur.

Bugün goril diktatörlüğünün politikası onun zayıflığını ve çelişkilerini gösteriyor. Elleri işçi sınıfının kanına bulanmış, güvensiz bir şekilde derin iktisadi krizlerden çıkacak bir yol arıyor."

Faşist darbenin perde arkası...

"ITT'nin Washington üzerinde ne büyük etkisi olduğu,Henry Kissinger'a dek uzanan kademelerde görülebilir. ITT'nin bu etkinliği epey pahalıya malolmaktadır. Bu büyük holding, geçen yıl Başkan Nixon'un Cumhuriyetçi Partisine, San Diego'daki bir parti toplantısı için 400 bin dolar bağışlamıştı." (Stuttgarter Zeitung, 27 Mart 1973)

xxx

'ITT Holdingin tıpkı bir hükümet gibi özel dış politika servisi ve haberleşme örgütü vardır. Eski ABD diplomatlarını çalıştırır, ücret bordrolarında eski bir NATO genel sekreteri ile bir Belçika başbakanının adları görülür. Uluslararası bankalardan başka, ITT'nın yönetim kurulunda eski CIA şefi John MuCone'un yeri vardır" (Der Spiegel, 3 Nisan 1972)

xxx

'Genel çökertme planları çerçevesinde, kara kuvvetlerini, deniz kuvvetlerini , ve hava kuvvetlerini ele geçirmek gerekiyordu. Sonunda bu gerek yerine getirildi. (...) Böylesi operasyonlar, gizliliğin korunması koşuluna bağlı çalışmalardır ve böylesi çalısmalarda ABD'nin parmağının bulunduğu gözlemek zorunludur. Bu nedenle Yürütme Kurulunda bulunan bizler, böylesi operasyonlarla ilgili bilgilerin gizli kalmasına büyük titizlik gösteririz ve uygulamalardan pek az kimseyi haberdar ederiz." (CIA Başkanı William E. Colby)

11 Eylül günü, halkın oylarıyla iktidara gelmiş Allende hükümetini bir darbeyle deviren Şili ordusu bombaları, tankları otomatik silahlarıyla tüm ülkeyi kana buladı.

"Şili'de Allende'nin iktidara gelmesi bizzat bizler için, Latin Amerika'daki güçlerimiz ve pek tabiki bütün batı dünyası için ağır sorunlar getirmez gibi bir hayale kapılmamalıyız"(Henry Kissinger, Eylül 1970)

"Marksist Allende'nin bu çeşit bir hükümetine tahammülümüz yoktur"
(Richard Nixon, Nisan 1971)

xxx

"Sevgili Mr. Meriam (ITT İkinci Başkanı)

23 Ekim tarihli mektubunuza ve mektubunuza ilişik olarak gönderdiğiniz ABD'nin Latin Amerika politikası ile ilgili yazınıza çok teşekkür ederim. Yazıyı dikkatle okuyup Latin Amerika işleriyle ilgili komisyon üyelerine verdim. Görüş ve önerileriniz çok yararlıdır, , bunlarla ilgileneceğimiz kesindir. Bize bunu bildirmek için vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Henry A.Kissinger'

Radyo TV program haber

21.45 SARA

Kasabanın dışında küçük bir kulübede oğlu ile birlikte yaşayan Achille avcılık yaparak gecinmektedir. Achille Sarayı görmüş ve beğenmiştir. Bir gün Sara'yı okuldan kaçırır ve kulübesine götürür Sara ile evlenmek istemektedir.

Ancak Achille'nin oğlu Sara'nın varlığından rahatsız olmuştur. Bir üvey annesinin olmasını istemeyen çocuk Sara'ya kaçması için yardım eder.. Sara çocuğun yardımı ile Achille'den kurtulur ama savcı Sara'yı tekrar yakalayacaktır.

21.20 Türk Sanat Müziği

N.Ünsal Canevi

İzmir Radyosu Türk Sanat Müziği sanatçısı Nursal Ünsal Canevi programda şu eserleri seslendirecek: "Hülyamı Saran Hareli Bir Çift Göze Daldım", "Akşam Dönüşü Geçtim O Esrarlı Bağından", "Ettiğin Cevri Bile Kendime Nimet Bilirim", "Her Gece Yollarda Gözledim Seni", "Ela Gözlü Nazlı Dilber", "Seni Senden Çekinirim" ve "Körfezde Akşam"..

HOLMES ve YOYO 19.55

Dizinin "Rehineler" adlı bölümünde Holmes ve Yoyo bir banka soyguncusu olan Erik Kayli'yi yakalamak için görevlendirilirler. Erik Kaylı Kaliforniya Bankasına giderek orada çalışan arkadaşı Patty ile görüşür. Bunu haber alan Holmes ve Yoyo Patty'in evine baskın yaparak, Kayli'yi nereden tanıdığını sororlar. Patty ise Kayli'yi tanımadığını söyler.

Radyodan Seçmeler

TRT–I

07.40 Günün İçinden 12.10 Öğle Üzeri 13.15 sSaz eserleri 14.30 Dağarcığımızdan 15.20 Birimizin Derdi 15.40 Hafif Müzik 16.30 Özer Uçar'dan şarkılar 16.45 Barok müzik 17.30 Türkü Defteri 18.05 Çocuk Bahçesi 20.00 Köy Dağarcığı 20.20 Dostlar beni hatırlasın 21.02 Radyo Tiyatrosu (Hidayet Sayın'ın yazdığı" Kim Haklı" adlı oyun yayınlanacak) 23.15 Gecenin İçinden

TRT–II

08.00 Gün Başlıyor 09.00 Metin Everes'den şarkılar 10.00 Her telden 10.30 Yaşadıkça 10.50 Meral Uğurlu'dan şarkılar ve saz soloları 11.20 Ülkü Başgül'den Türküler 11.40 İlköğretim 12.20 Tahir Engin İçöz'den şarkılar 12.35 Türk düğün gelenekleri 13.30 Üsküdar Musiki cemiyeti 14.00 Yurttan sesler 14.30 Muzaffer Birtan ve Ayla Büyükataman'dan şarkılar 15.15 Güven Yapar'dan türküler 16.20 Arkası Yarın 18.00 Bir dilden bir telden 18.20 Hikmet'in yeri

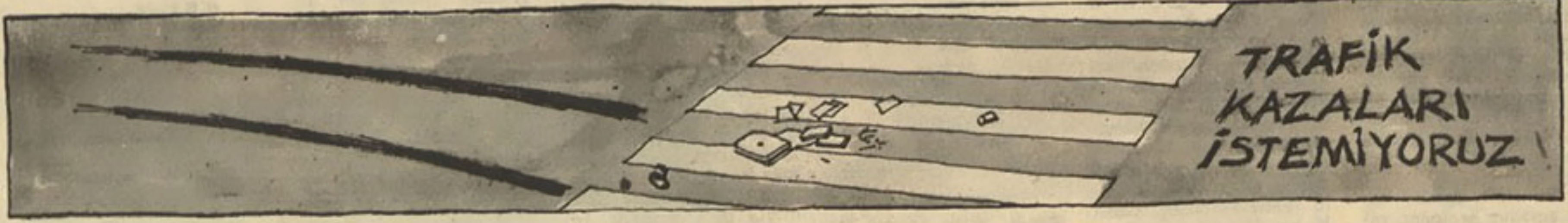
TRT–III

09.03 Küçük Konser 09.30 Al Dimeola Çalıyor 10.30 Ritm ve melodi 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin için seçtiklerimiz 16.00 Müzik Dünyasından 17.09 Sizler İçin 18.00 Gençlerle Müzik 20.30 Caz Müziği 21.00 Büyük Eserler 22.09 Gecenin getirdileri 23.00 Perşembe konseri.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 HEİDİ
19.30 HAFTANIN ŞARKISI
19.35 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR
19.55 HOLMES VE YOYO
20.30 HABERLER
21.20 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.45 SARA
22.30 HABER PROGRAM
23.30 HABERLER

Demokrat Çocuk

SİZLERDEN

İĞNE

Bir ilkbahar sabahı
Her taraf yemyeşil
Güneş de gülümsüyor
Mutlu görünüyor herşey
Ekmek olayım dedim
Doyurayım karnımı bir iki zeytinle
Ve yöneldim bakkala

Az ilerde minik bir yavru
Gözleri yerde arıyor bir şey
Hem de ağlıyor çatlarcasına
Ayakları çıplak, fist ı kırk yama
Sordum: Niye ağlarsın?
Ağlamaktan karışmış sesiyle

"İğne, iğnemi kaybettim
İşte şuralarda kayıverdi elimden"
Güldüm: Ne var bunda ağlayacak

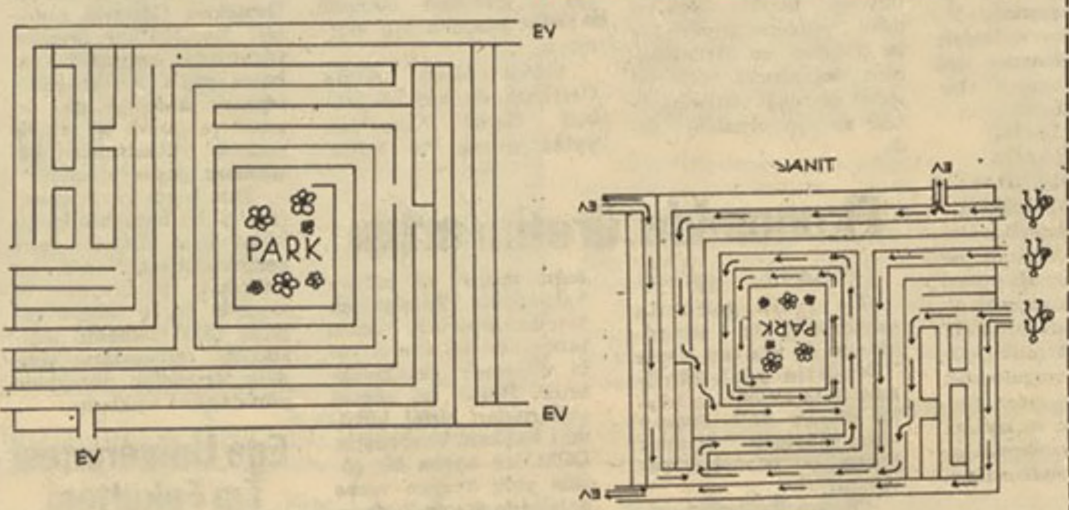
"Anam kızar bana
Hem paramız çok değil ki..."

Kaybettiği iğneden aldım ona
O da mutlu oldu
Bu ilkbahar sabahında
Ama gelecek ilkbahar sabahlarında
Ağlamayacak minik yavrular
Belki de sevinçten ağlarız hepbirlikte
Kimbilir...

Zeynep-ANKARA

BİLMECE BULMACA

Okuldan çıkan üç arkadaş evlerine çantalarını bırakıp parkta buluşacaklar. Evlerine ve parka gidecekleri yolu bulun.

TAŞIT GİREMEZ

BUNU BİLİYORMUYDUNUZ?

DOKUMACILIK

İnsanlar giyinmek için ya da çeşitli biçimlerde kullandıkları eşyaları dokuma yoluyla elde ederler.

Dokuma maddesi olarak, hayvanların tüylerinden, ipeklerinden, bitkilerin, liflerinden yararlanmışlardır. Daha sonraları, tahta,kömür ve petrolden elde edilen iplikler kullanılmaya başlanmıştır.

Sağlığımız yönünden en uygun giyim eşyaları,bitki ve hayvan liflerinden yapılanlardır.

DEMİRYOLU GEÇİDİ